

CURIERUL JUDICIAR

DOCTRINĂ — JURISPRUDENȚĂ — LEGISLAȚIUNE — ECONOMIE POLITICĂ — FINANȚE — SOCIOLOGIE

Director: **DEM. I. DOBRESCU**
Președintele Uniunii Avocaților din România

COMITETUL DE REDACȚIE:

TR. ALEXANDRESCU
Avocat, Direct. Contenc. B-ocl
G-le a Țărei Românești

ALEX. CERBAN
Profesor la Facultatea
de Drept, București

IOSEF G. COHEN
Avocat
membru Cons. legislativ

GR. CONDURATU
Fost Conseiller la C. de Apel
București, Avocat

RÉNE DEMOGUE
Profesor la Facultatea
de Drept din Paris

V. DONGOROZ
Dr. în Drept din Buc.
Avocat

ALFRED JUVARA
Dr. în Drept din Paris
Avocat

D. NEGULESCU
Profesor la Facultatea
de Drept, București

I. GR. PERIȚEANU
Avocat

C. SIPSOM
Profesor la Facultatea
de Drept, București

C. STOEANOVICI
Dr. în Drept din Paris
Avocat

GR. TRANCU-IAȘI
Fost Ministru al Muncel
Avocat

Dr. ȘTEFAN LADAY
fost magistrat,
jurisconsult în Cluj

P. VASILESCU
Dr. în Drept din Paris
Avocat

AL. VELESCU
Dr. în Drept din Buc.
Avocat

ALBERT WAHL
Profesor la Facultatea
de Drept din Paris

Secretar de Redacție: **E. C. DECUSARA**, Dr. în Drept din Paris, Directorul Statisticeii Judiciare
Membrii corespondenți pentru Paris: **EDOUARD LÉVY** și **SILVIU KRAINIC**, D-ri în Drept, Avocați, Paris

ABONAMENTUL

Un an p.B-ci, Case Com. și Autorit. 1000 lei
Avocați 600
" Magistrați 500
6 luni prețul de sus pe jumătate

APARE ODATĂ PE SĂPTĂMANĂ

În lunile Iulie și August
apare odată la 2 săptămâni
Abonamentele se plătesc totdeauna înainte

Redacția și Administrația

București Strada Artelor No. 5
Lângă Calatul Justiției
TELEFON 13/29

Rugăm stăruitor pe d-nii abonați din provincie a nu mai aștepta alte invitațiuni, cari sunt costisitoare, sau sosirea în localitate a încasatorilor, și a bine-voi să trimită achitarea abonamentului prin mandat postal, direct la Ad-ția revistei *Jurisprudența Generală*, București, str. Artelor 5, notând pe cotorul mandatului, pentru abonamentul datorat partida No.

SUMAR

- *Sensul Normal al dispozițiilor articolelor 299 alin. b. și 440 din Tratatul dela Versailles*, de d-l Constantin Sipsom.
- *Adevăruri de d-l Lazăr Bădescu, consilier de casație.*
- *În legătură cu ultima mișcare în magistratură de d. Alex. Ștefănescu, magistrat.*
- *Art. 322 din legea de organizare judecătorească pentru Țăruțurile Ismailului și Cahulului de d. V. Iacobini, Pres. Trib. Ismail.*
- *Recenzie: Curs de drept civil român de d. George Plastara, Prof. univ., de d. Radu Em. N. Mamoliiu, magistrat.*

JURISPRUDENȚA:

- *Curtea de Casație S. U.: Minist. Finanțe cu N. Porumbel (Legea vamală. Procesul verbal de contrabandă neflagrant dressat fără asistența unui agent al poliției juridice este nul. Art. 199, 201, 201, și 215 legea vamală).*
- *Idem Mihail Magerusan cu Minist. de Finanțe și cel de Interne. (Pensiuni în Ardeal. Suspendarea legii. Neconstituționalitate. Art. 103 și 137 Constituție, Decretul 3632 din 13 Dec. 1918 și 593 din 1919).*
- *Curtea de Casație s. III: Catinca Boghin cu G. Cardașu. (Perimarea opoziției. Care hotărâre trebuie investită cu formula executorie? Art. 257 și 376 pr. civ.).*
- *Trib. Prahova s. I: Gh. Arănescu cu Tina G. Zamfir și alții (Opoziție dacă unul din reclamânți în timpul procesului numai poate beneficia de starea de paupertate, se poate cere nulitatea acțiunii? Art. 40 leg. timbr., art. 68 pr. civ. și art. 53 l. j. oc.).*
- *Trib. corecț. Vănnies. (Dacă există delictul de atățare la desfrâu, când o mamă își determină fiica sa minoră a se da unui bărbat și trăiește cu el în concubinaj?) cu o notă de regretatul D. Alexandrescu.*

Revista „Curierul Judiciar” publică în acest număr un interesant articol al d-lui C. Sipsom, profesor universitar și membru în comitetul de direcție al revistei noastre. Acest articol se referă la aplicarea unor dispoziții din tratatul de la Versailles. D-l C. Sipsom în lipsa d-sale din țară, a avut de îndeplinit importante misiuni în străinătate astfel:

a) A fost delegat juridic al Statului Român la Comisia Reparațiilor; b) a făcut discuțiuni și memorii asupra diferitelor chestiuni importante supuse aprecierii Comisiunii între care cea formulată de Statul Ungar pentru restituirea materialelor de transport și a vagoanelor luate în Ungaria de Armatele române, și pe care Statul Român le deținea în parte ca reluări de bunuri aparținându-i anterior, în parte cu titlu juridic de pradă de război; c) a fost însărcinat din partea Statului Român cu organizarea Tribunalului arbitral mixte, Româno-Germane și Româno-Ungare înființate prin Tratatul dela Versailles și dela Trianon ale căror regulamente de procedură, le-a făcut împreună cu d-l Sjoborg, presidentul de atunci a acelor Tribunale și cu arbitri delegați de statele Germane și ungare; d) a fost numit arbitru din partea Statului Român, la Tribunalele Româno-German, Româno-Ungar și Româno-Austriac; e) în urmă retrăgându-se a luat ca avocat — pledând înaintea acestor tribunale — apărarea intereselor numeroase și importante ale Statului, ale Societăților, și ale particularilor care sunt deduse prin aceste afaceri, apărarea interesele Ministerului de Comunicații, acele ale Societății Comunale de Tramvaie din București, ale Societății de Gaz și de Electricitate, ale Băncii Generale a Țărei Românești, și altele precum și o serie de afaceri particulare relative la restituirea de către Statul German a numeroaselor vagoane cisterne luate prin măsuri excepționale de război de către acel Stat, și în toate aceste afaceri principiul lung timp contestat de Germani al restituirii în natură, acel al dreptului la daunele interese pentru priveră de folosință au fost câștigate în favoarea intereselor românești.

Sedintele Tribunalului Arbitral Româno-German care sunt presidate cu o înaltă competență de d-l

Robert Fazy, judecător la Tribunalul Federal din Lausanne, și la care Statul Român are ca arbitru delegat pe eminentul magistrat d-l C. Antoniadu iar Statul german pe d-l Froelich, un distins judecător, sunt de o importanță deosebită atât din punctul de vedere al chestiunilor și al principiilor discutate cât și din acel al intereselor în conflict. Statul Român și Statul German sunt reprezentate la aceste Tribunale prin doi activi și inteligenți agenți, d-l I. Popescu Pion, pentru România și d-l Marx pentru Germania.

CURIERUL JUDICIAR

SENSUL NORMAL

al

Dispozițiilor articolelor 299 alin. b și 440 din Tratatul dela Versailles

Tribunalele Arbitrale Mixte, înființate prin Tratatul de la Versailles pentru a judeca — cu excluderea instanțelor naționale până atunci competente — diferendele născute, din raporturi anterioare războiului, între resortisanții Statelor, fost inimice, precum și consecințele actelor arbitrare, numite măsuri excepționale de războiu, făcute de statele foaste inimice, pe teritoriul lor propriu, sau în teritoriile ocupate, au o competență largă, și o importanță deosebită.

Chestiunile care se desbat, cu ocazia proceselor ce se judecă, sunt de un înalt interes, nu numai pentru rezolvirea conflictului dintre părți, dar și din punctul de vedere al principiilor de ordin juridic și moral.

Dintre ele, una din cele care se desprind, pentru a se așeza în primul plan, e chestiunea de a se ști dacă, și în ce condițiuni, contractele încheiate între resortisanții Statelor Aliate și resortisanții Statelor foste inimice, sunt menținute și executabile.

Basat pe dispozițiile art. 299 din Tratatul de Versailles, pe acele ale § 2 a din anexa la acest articol și pe art. 440, sistemul german, simplist, și după părerea mea integralmente eronat, se resumă în propozițiile următoare :

a) Toate contractele care fuseseră încheiate înainte de războiu între resortisanții Statelor devenite în urmă inimice sunt nule de drept ;

b) Nu sunt exceptate dela această anulare, decât acele contracte care au fost executate, sau în virtutea cărora s'a făcut transferarea proprietății anterior războiului, precum și acele care au fost notificate în mod expres, de către guvernul statului aliat — care înțelege să-l menție ca fiind de interes general pentru el — guvernului Statului fost inamic.

c) Această notificare trebuie făcută — sub pedeapsă de decădere din dreptul rezervat — în termen de 6 luni din ziua ratificării Tratatului de Versailles ;

d) Ratificarea Tratatului din ziua căreia curge

termenul de decădere a dreptului, nu este aceea făcută de Statul cărui aparține resortisantul, a cărui drept se prescrie, ci aceea făcută de Statul german și de trei din principalele Puteri semnatare ale Tratatului.

Cel dintâiu, am avut onoarea de a contesta înaintea Tribunalului Arbitral pretențiunea, care era considerată ca o axiomă, că art. 299 al. 1 din Tratatul dela Versailles, consacra — în singurul interes al Germaniei — nulitatea de drept a tuturor contractelor încheiate anterior războiului, între resortisanții Statelor devenite în urmă inimice.

Am arătat că această nulitate — după rațiunea și exprimarea legii, — nu se putea raporta decât la contractele încheiate în urma războiului, fiindcă pentru ele numai se poate spune cum o face art. 299 al.: Contractele încheiate *între inimici*.

Dar, în ipoteza în care numai acele contracte chiar anterioare războiului vor fi menținute, care au fost notificate de guvernul țării aliate, guvernului țării fost inimice, în termenele și condițiunile art. 440 din Tratatul dela Versailles.

O chestiune, a cărei gravitate nu scapă nimănui, e aceea de a se ști când trebuia să se facă notificarea. În termen de 6 luni dela ratificarea tratatului făcut de Statul Român ? sau, dela ratificarea făcută de 3 din Puterile Principale semnatare ?

Dacă sistemul german ar putea triumfa, notificarea guvernului român, fiind făcută numai înăuntrul celor 6 luni de la ratificarea Tratatului de către Statul Român, ar fi *inoperantă* ca tardivă, de la ziua ratificării celor 3 Principale puteri, singură de considerat după ei din punctul de vedere al decăderii prevăzute de art. 440 din Tratat.

Prin aceasta, pe de o parte, toate contractele chiar notificate, ale resortisanților români, n'ar putea să fie executate ; și pe de altă parte această neexecutare ar fi consecința unei neglijențe comise de autoritățile Statului Român, care ar angaja răspunderea acestuia.

Voiu arăta — ceea ce am susținut înaintea Tribunalului arbitral româno-german în sesiunea de Aprilie 1925, și aceasta va fi scopul exclusiv al dezvoltărilor coprinse în acest articol — că pretențiunile germane sunt cudesăvârșire neîntemeiate, și că notificarea făcută de guvernul Român este în condițiunile și în termenul cerut de art. 299 b și 440 din tratat.

În adevăr termenul de 6 luni dat prin art. 299 al. b., guvernelor aliate pentru a face notificarea contractelor încheiate de către resortisanții lor cu resortisanții inimici, pe care ele înțeleg a le menține într'un interes general, nu poate începe a curge, decât din ziua în care tratatul a fost ratificat de către organele reprezentative a suveraniității țării.

Și aceasta pentru următoarele trei considerațiuni :

a) Dacă textul formal al art. 440, — cōprins în anexele clauselor diverse ale Tratatului — s'ar fi exprimat în termeni expresi în sensul că ratificarea

făcută de 3 Principale Puteri, ar face ca termenele cuprinse în tratat să curgă din acel moment și în contra Statelor care n'ar fi ratificat încă Tratatul, această dispoziție — contrarie principiilor constituționale a acestui Tratat, conținute în Pactul Societății Națiunilor care consacra egalitatea tuturor membrilor ei, și integritatea suveranității fiecăruia dintre ei — ar trebui considerată ca o inadvertență a legiuitorului, sau să dispară ca contrară principiilor constituționale din Tratat.

b) Un tratat nefiind obligatoriu pentru un Stat, decât din ziua în care organele sale legale l-au ratificat, drepturile recunoscute în el nu sunt dobândite pentru acest Stat și pentru resortisanții săi, decât din ziua acestei ratificări, deasemeni deci, decăderea din aceste drepturi, sau pierderea lor, nu poate începe a curge decât, cel mult, din momentul dobândirii lor.

O soluție contrarie, ar contrazice toate principiile în materie de achizițiune și de pierdere de drepturi, și ar stabili o derogatie exorbitantă de la dreptul comun, fără ca ea să fi fost decretată. Căci pentru a putea pierde un drept prin neexercițiul lui, trebuie cel puțin ca facultatea de a-l exercita să fi fost născută, și exercițiul unui drept nu începe pentru cineva decât din ziua în care acest drept îi este dobândit (V. Planiol 2, No. 650). Afară de aceasta, drepturile a căror achizițiune e subordonată ratificării, fiind drepturi condiționale, nu pot începe a se prescrie decât din ziua realizării condițiunii. Or, această condiție, e ratificarea.

c) Dar textul chiar, al art. 440, e categoric contrariu interpretării ce combatem. Astfel textul, și rațiunea de a fi a legii, o exclud amândouă.

În adevăr, a pretinde, că din ziua în care Germania, și trei din Principalele Puteri vor fi ratificat Tratatul, acest Tratat devine obligator pentru toate celelalte State, înainte chiar de ratificarea lor proprie, și ceia ce e mai mult, că drepturile consacrate în favoarea lor și a resortisanților, încep a se prescrie, din ziua punerii în vigoare a Tratatului, care ar fi — pentru toți — ziua ratificării făcute de trei din Principalele Puteri, nu e a stabili o reprezentare forțată a celorlalte State semnatare de către trei mandatar, nedeterminați de mandanți, și a despuia astfel, de atributele lor de egalitate, Statele care n'au ratificat încă Tratatul, atingând principiul de suveranitate, în virtutea căruia, aceste State sunt libere de a ratifica, sau de a nu ratifica un Tratat, negociat prin trimiși sau delegați ?

Această dispoziție, de atingere la principiul de suveranitate și de egalitate, chiar dacă ar exista, într-o lege particulară, ar trebui considerată, ca neavenită, întrucât se găsește în contradicție formală, cu legea constituțională cuprinsă în convenantul Tratatului dela Versailles.

De altă parte, e cert că Tratatul nu devin obligatoriu pentru un Stat decât prin ratificarea lor de

către organele sale legale. Și proba cea mai categorică și cea mai dureroasă a acestui principiu, a fost dată cu ocazia tocmai a Tratatului dela Versailles, de Statele Unite din America, semnatare și promotoare esențiale a acestui Tratat, care însă n'au înțeles a-l ratifica.

Tratatul este făcut prin intermediul unor mandatar, plenipotențieri. Or, în virtutea unui obicei bine stabilit, Tratatul încheiat și semnat în forma voită de către plenipotențierii Statelor contractante, lucrând în limitele puterilor lor, și conform instrucțiunilor date, nu e *definitiv, obligatoriu, executoriu*. Pentru a deveni astfel, el trebuie să fie *ratificat* adică aprobat, confirmat, de către Capul Statului, reprezentant legal al Puterii Contractante, și dacă e loc de către Camerele legislative (Rivier, *Précis du droit des gens* t. II p. 71, Nys. *Droit International* t. II p. 507).

Rațiunea decisivă e dată de Esmein (*Elements de droit constitutionnel* p. 573).

Autoritățile — zice el — care au calitate de a negocia și de a ratifica, sunt diferite când negocierea aparține Puterii Executive, și ratificarea Puterii legislative. „Dar chiar atunci când aceste autorități s'ar confunda, încă *ratificarea e necesară*. Aceasta vine din faptul, că nu se aplică în dreptul internațional, și pentru încheierea Tratatelor, regulile mandatului, după dreptul civil modern. Mandatarul, aici, nu obligă, deplin drept pe mandant, în limitele mandatului, trebuie pentru aceasta, o ratificare expresă a mandantului“.

Principiul delegației puterilor, nu este admis, astăzi încă, în Statele guvernate, după sistemul Constituției scrise. Aceasta a fost de altfel totdeauna, din timpul Republicilor și monarhiilor evului mediu, și s'a perpetuat până în zilele noastre.

Un tratat n'are toată puterea sa, zice Mably în sec. XVII-lea, decât când e ratificat. Până atunci el nu este *obligator*. În sec. XIX-lea (Wurms-Ratification von staats Vertragen p. 165) zice : Ratificarea, devine esențialul. În acelaș sens Wildman, Rivier p. 271, adaugă : „Chiar dacă, ratificarea nu e rezervată expres, reserva trebuie să fie subînțeleasă, ea este *presumată*“.

Tratatul este încheiat, sub condiția ratificării, nu e la aceasta decât o singură excepție, care nu e decât o formă de ratificare tacită; executarea Tratatului (Pradier Fodéré Tr. de droit International II p. 780, Rivier II, p. 76).

Un Stat poate să nu ratifice; iar ratificarea sa produsă, nu are efect retroactiv. (Despagnet p. 535. Rivier II p. 83. Calvo. Bluntschli, Heffter *droit International de l'Europe* p. 210).

Astfel, un tratat, nedevenind obligatoriu pentru un stat, decât din ziua în care organele sale legale l-au ratificat, această ratificare singură, determină dobândirea drepturilor consacrate prin acest tratat, și posibilitatea exercitării lor pentru acest Stat și pen-

tru resortisanții săi, și poate deasemenea singură fi, punctul de plecare a unei decăderi, pentru neexercițiul dreptului edictat în lege. Altfel, s'ar ajunge la acest rezultat, contrar tuturor principiilor: că un drept poate să se găsească preseris, *înainte chiar ca el să fie născut*, ceea ce Planiol (V. 2 l. cit.) califica de *injust* și de *absurd*.

Dar, o asemenea derogare exorbitantă de la dreptul comun, ar trebui, cel puțin să fie expres consacrată; nicăiri însă în art. 440 din Tr. dela Versailles, sau aiurea, această derogare nu e înscrisă.

În adevăr art. 440, zice: „din momentul acestui prim proces verbal“ (adică ratificarea Germaniei și celor trei Principale Puteri) „Tratatul va intra în vigoare“. Da, dar pentru cine? Art. 440 adaogă imediat: „între acele din Inaltele Puteri contractante, care-l vor fi astfel ratificat. („Entre les Hautes Parties Contractantes qui l'auront ainsi ratifié“) deci între ele numai, iar nu și între celelalte. E clar că atunci când în aliniatul următor art. 440 spune: „pentru calculul tuturor termenelor prevăzute în prezentul tratat, această dată va fi cea a punerii în vigoare“. Aceasta se aplică și se referă numai la părțile contractante care: „îl vor fi astfel ratificat“ căci pentru ele numai Tratatul a intrat în vigoare de la acea dată.

O altă interpretare nu s'ar putea da, decât dacă art. 440 ar fi spus că pentru calculul tuturor termenelor prevăzute în prezentul tratat punctul de plecare este ziua *ratificării* tratatului de către Germania și de către cele trei Principale Puteri.

Or art. 440 nu spune aceasta, ci din contră că termenele curg din ziua *punerii în vigoare*. Toată chestiunea se rezumă deci, în a examina de când tratatul e pus în vigoare. Art. 440 o spune categoric: Tratatul intră în *vigoare* pentru Puterile care l-au ratificat astfel, din ziua primului proces-verbal de deposit al ratificărilor. Dar numai pentru ele, iar nu pentru acele care n'au ratificat pentru care *Tratatul nu e intrat în vigoare încă*. Așa încât termenul de 6 luni pentru notificare, necurgând decât din ziua punerii în vigoare a Tratatului și Tratatul neintrând în vigoare la termenul indicat, decât pentru părțile care l-au ratificat, el n'a putut să curgă pentru Statul Român, decât din ziua ratificării Tratatului de către el.

Ultima parte a art. 440 astfel formulată: „A tous autres égards, le Traité entrera en vigueur, pour chaque Puissance, à la date du dépôt de sa ratification“ din care — printr'un argument à contrario, totdeauna nesigur, și periculos, adversarii părerii ce susțin — caută a trage folos, nu face, în redactarea lui, puțin clară desigur, decât a confirma sistemul ce susțin.

Sensul său ar fi fost mai bine dat fără îndoială, dacă se exprima, — ceea ce a voit să spuie Tratatul — astfel: *Par égard pour tous autres etc.*

Expresia neconcordantă, cu voința legiuitorului,

cu sensul general al dispoziției, cu principiile de drept indiscutabil, nu poate fi reținută pentru a produce efectul exorbitant pretins de părerea adversă.

Ea poate fi considerată ceea ce se întâmplă uneori, ca o expresie inadvententă a redactării și înțeleasă în modul ce am indicat :

Regulele de interpretare admit și cer aceasta.

Astfel înțeleasă dispoziția din aliniatul final al art. 440, cadrează și concordă, cu toate celelalte dispoziții și cu principiile de drept, când spune, că pentru toate celelalte Puteri — afară de acelea pentru care Tratatul a intrat în vigoare — punerea în vigoare a Tratatului, *cu toate consecințele sale*, va fi data depositului proprii sale ratificări.

Căci, încă odată, punerea în vigoare a Tratatului — care face să curgă termenele prevăzute în acest tratat, nu datează, din ziua primului proces-verbal de depozit al ratificărilor, decât „pentru Inaltele Puteri Contractante care-l vor fi astfel ratificat“.

CONSTANTIN M. SIPSOM

Adevăruri

*Non ridere, non flere, nec
contemnere, sed intelligere.*

SPINOZA

În oricare câmp al activității omenestii, *adevărul* este țelul către cari tind speculațiunile minții.

Atât în fenomenele dimprejurul nostru, cât, mai ales, în cele ce alcătuiesc lumea noastră lăuntrică, ceea ce preocupă exclusiv pe cercetător și cugetător, este adevărul.

Poate că nimic nu este mai *suveran*, ca rezultatul ultim al trudnicilor cercetări din lumea de din afară, ca și din investigațiunile cugetărilor noastre în lumea dinlăuntrul sufletese, ca adevărul.

Adevărul stăpânește exclusiv *științele*, exclusiv el precumpănește *literele* și, din cele trei principii imanente ale *artelor* — binele, frumosul și adevărul — acesta din urmă, el desăvârșește opera artistică.

Un scriitor modern, afirmă „idealul științei și al culturii, este o nesăturată aspirație către *adevăr*, către absolut, către unitatea integrală din care s'au născut și spre care par a tinde, toate fenomenele pe cari le trăim“.

Asemenea *Ritschl*, marele cugetător german, în al său *Freie Wissenschaft*, susține că „structura etică a științei se întemeiază pe aceia că *adevărul* pe care-l caută, prin mijloacele ei metodice, e un ideal pur superior, înfinit în întreaga sferă“.

Iar marele *Spinoza*, atunci când scria cu degetele lui de ofticos încovoiate și groase la vârf, *Etica* lui nemuritoare, stabilea deapururi regula generală pentru a ajunge la adevăr prin postulatul său : *non ridere non flere, nec contemnere, sed intelligere*.

Acestui principiu superior-moral, *adevărului*, ne încumetăm să slujim prin publicarea rândurilor de mai la vale, înlături de orice alte preocupări de ordin inferior sau subiectiv.

În „Ardealul Juridic“ de pe la începutul anului trecut, am publicat un articol intitulat *Consiliul Dirigent*.

Era începutul-introducere al unui *studiu* — fi-
rește, studiu exclusiv de drept, prin urmare o cer-
cetare pur obiectivă și doctrinară a unei activități
juridice, ale unui *apus dispărut*, organism de Stat.

Din alt punct de privire, studiul nu-mi eră îngă-
duit, căci magistratul care are un cult pentru profes-
iunea lui, nu poate avea alte contingențe decât cu
studiul dreptului și, nu are nici timp prielnic și în-
destulător, ca să purceadă la cercetări și în alt câmp
al activității omenești, fără a neglija îndeletnicirile
stricte ale profesiei; dar, mai ales, magistratului
ii repugnă tot ceea ce nu este în strânsă și imediată
legătură cu știința dreptului, știință căreia și-a în-
chinat toată activitatea minții și toate năzuințele și
aspirațiunile sufletului.

Dela aparițiunea articolului menționat, nu trecuse
câteva zile și d. V. M. *Dimitru*, distinsul magistrat
care conduce revista, mi-a remis o *anonimă* — scri-
soare ce tocmai în dimineța aceea o primise și, în
care, printre alte grațiosități, ce învederau educa-
țiunea anonimului, mi se atribuiau sentimente pe
cari nu le-aș fi putut niciodată avea și intențiuni
cari, nu cred, că ar fi putut încolți, chiar în suflet
al anonimului autor al scrisoarei.

Spre marea mea părere de rău, am încetat publi-
carea mai departe a studiului...

Eram dator această destăinuire spre a restabili
un *adevăr*, căci mulți dintre colegi și prieteni m'au
întrebat despre cauza încetării brusce a articolelor
privitoare la *Consiliul Dirigent*.

În Nr. 1 dela 1 Ianuarie 1924 al „Ardeului Ju-
ridic“, într-o *sentință* publicată în pag. 10 găsesse
scris :

„...o *sentință penală* este un *silogism*, adică o
concluzie logică...“.

Mai întâi ar fi întrebarea de ce o *sentință penală*
și nu și una *civilă*, ori *comercială*, etc.?

De ce acest atribut să-l îndeplinească numai sen-
tința penală, și, de ce să fie văduve de acest element
fundamental și indispensabil — logica — sentin-
țele pronunțate în materie, civilă, comercială etc.?

Oare, logica, nu trebuie să precumpănească în toa-
te operațiunile gândirii spre a evidenția adevărul?
Și, de ce acest privilegiu, acordat numai sentințe-
lor penale?

Oare, celelate sentințe, nu sunt și ele operațiuni
ale gândirii? nu trebuie și ele să fie un *silogism*
adică o *concluzie logică*, cum se exprimă sentința?

Dar se va zice, poate, că era vorba acolo, despre
o *sentință penală*, care se publicase sau se avea în
vedere.

Bine.

Dar atunci pentru ce nu s'a generalizat și nu s'a
zis: orice *sentință* este un *silogism* iar nu orice sen-
tință *penală*, mai ales atunci când se enunțau, prin-
cipii și reguli de logică?

Și, acum să cercetăm pe acestea din urmă, cuprin-
se în afirmația de mai sus a sentinței și anume, să
cercetăm adevărul științific din propozițiunea : o
sentință penală este un *silogism* adică o *concluzie*
logică.

Atât în *Analitica* cât și în *Topica*, în cari *Aristo-
teles* se ocupă despre *silogisme*, despre *silogisme*
probabile, etc. ca și în oricare alt manual sau tratat
de logică, nu am putut găsi o astfel de definiție a
silogismului sau o atare caracterizare a lui.

„*Silogismul* este o operațiune a gândirii“, spune
Aristoteles, „în care din punerea unor idei rezultă

cu necesitate, prin chiar faptul că ele există, o altă
idee deosebită de cele puse“.

Iar într'un tratat de logică găsim : „*Silogismul*
este derivarea unei judecăți din altele două“.

Silogismul cuprinde dar și concluzia și premisele;
prin urmare *silogismul* este *totul* și *concluzia* este
parte.

Atunci, se poate susține că *silogismul* este o con-
cluzie logică, când concluzia este judecata derivată
iar judecățile din cari se derivă, premisele? *Silo-
gismul* cuprinzând trei judecăți, premisele și conclu-
zia, se poate susține că tot una este : *silogismul* cu
concluzia? Sau dacă am împrumută modul de re-
dacțare al *considerentelor* sentinței : *totul*, adică
partea? *silogismul* adică *concluzia logică*?!.

Cum vedem, sentința Curții păcătuiește tocmai
prin ceea ce impută sentinței primei instanțe pe care
a anulat-o : „neobservarea regulilor, principiilor de
logică“.

Sentințele ca și *considerentale* ce cuprind, sunt
susceptibile de reformare din partea unei instanțe
superioare, este adevărat ; sentința însă despre care
vorbim, anulă tocmai sentința primei instanțe, pe
temeiul neobservării regulilor, principiilor de lo-
gică.

Atunci ?

Sentințele ca și *considerentale* sunt expresiunea
unei convingeri neclintite și cunoașterii depline a
chestiunilor deduse spre judecare și, numai cu acest
înțeles, ele trebuie primite, spre a avea autoritatea
morală ce le este necesară.

Dintr'o convingere neștrămutată sau cunoaștere
a logice, a fost formulată propozițiunea „o *sentin-
ță penală* este un *silogism* adică o *concluzie logică*?“

Nu avem curajul să susținem afirmativa.

LAZAR BADESCU

Consilier de Casație, Cluj

În legătură cu ultima mișcare în magistratură

Nimănui dintre cei pe cari îi preocupă serios și
sincer chestiunile de organizare judecătorească, nu
trebuie să-i scape importanța ultimei mișcări în ma-
gistratură.

Accentuez : serios și sincer, înțelegând prin ace-
ste două cuvinte cea preocupare pornită din convin-
gerea că realizarea adevăratei consolidări morale a
acestei țări, de care atât de mult se simte nevoe în
urma teribilului război prin care am trecut — con-
solidare de care se face atâta abuz, ca vorbă, tocmai
de acei, cari prin fapte, dovedesc că o desprețuesc
— se face, zic, între altele, și încă în cea mai mare
măsură asigurând o adevărată justiție.

Căci să fim adânc convinși de adevărul, nu în-
deașun repetat, că totul se reduce la om, la individ.
O lege, o dispoziție ce se ia are atâta valoare, pro-
duce atâta efect bun, câtă valoare are omul chemat
să o aplice.

De aceea în magistratură, mai mult decât în ori-
ce alt corp social, este nevoe de adevărați oameni.

Îmi permit să afirm că cei ce se preocupă ast-
fel adică serios și sincer de asemenea chestiuni de

organizare judecătorească, organizare care trebuie înțeleasă mai mult în sensul de a destina acestei nobile și grele chemări de distribuitori ai justiției pe cele mai remarcabile valori morale din sânul societății, sunt puțini. Deși profesioniștii dreptului formează o adevărată armată destul de numeroasă în lumea intelectuală, și mai ales în lumea conducătoare a țării, totuși imensa lor majoritate privește cu indiferență, dacă în cazul cel mai bun, nu chiar se opune, prin influența politică de care dispune, din motive personale și de partid, contra intențiilor bune și contra măsurilor sănătoase ce s'ar lua spre a se asigura în stat o justiție cât mai bună.

Dacă mișcările în magistratură de până acum, mai îndepărtate sau mai apropiate, erau importante tocmai prin partea lor dureroasă, prin complectarea lipsă a unui criteriu legal și cinstit, fiindcă erau rezultatul unui odios arbitrar ministerial, ultima mișcare din Mai 1925, făcută cu tineretul judecătoresc de după război, aduce o notă nouă, o manieră nouă, și, să sperăm, și o eră nouă.

In ce constă importanța acestei mișcări?

Se știe că anul acesta s'a ținut pentru prima oară după război examen de capacitate în magistratură.

Dispoziția luată de Ministerul Justiției sub actuală conducere de a se publica lista celor reușiți la examen în ordinea clasificăției și locurile vacante, cu scopul ca fiecare reușit să ceară la rând, după medie, locul ce dorește, nu poate fi în deajuns lăudată.

Este consacrară meritului bazat pe muncă și capacitate.

Este încurajarea celor mai bune elemente tinere care ar dori să intre în corpul judecătoresc cel atât de dezarmat în lupta vieții din cauza delicateții rolului său în mijlocul celorlalte clase sociale.

Este înlăturarea politicei din magistratură care a făcut și face atâta rău instituției;

Este disprețul ce cu atâta dreptate se arată magistratilor politici, magistratilor de regim.

Dar o întrebare se impune: de ce nu adoptă d. ministru de justiție aceeași normă și pentru magistratii mai vechi, dinainte de război, intrați în magistratură prin examen, dar nu înaintați pe baza examenului, ci pe baza altor considerații lăturale care nu fac cinste nici celor care ueză de asemenea mijloace, nici celor cari le dau importanță satisfăcându-le? Sunt atâția vechi judecători de ședință, membri ai parchetelor, poate chiar preșidenți cari, toți, au depus examen. Publicarea listei lor în ordinea reușitei, ca și publicarea locurilor vacante, imediat superioare gradului ce ocupă azi, ar fi complectarea măsurii de mai sus, cea mai dreaptă și mai sănătoasă măsură pe care o așteptăm de atâta amar de vreme marea masă a magistratilor de carieră, magistrați devotați profesiunii, pătrunși de importanța rolului lor în lume.

Pentru aceștia cei mai buni, să fie siliți să apeleze la mijloace, poate reprobate de conștiința lor, atingându-și în felul acesta și demnitatea personală, și pe cea profesională, apelând la serviciile camenilor politici, oameni cari de cele mai multe ori n'au nimic comun cu justiția? Aceste mijloace înlătură cea mai de căpetenie însușire, și cea mai prețioasă pe care trebuie să o aibe un adevărat judecător: imparțialitatea.

Este inexplicabil ca examenul să servească de criteriu numai când este vorba de a obține gradul de judecător sau procuror; ca importanța lui și prezumțiunile ce decurg dintr'un asemenea riguros examen să înceteze așa de repede, printr'o prescripție, ca să zic așa, atât de scurtă, pentru ca mai departe toți să fie siliți, poate fără voia celor mai mulți, să se arunce în brațele cluburilor și oamenilor politici.

Atâta timp cât nu este instituit examen dela grad la grad, cum ar fi de dorit, și în lipsa altor criterii precise și clare, examenul depus ar trebui să fie obligatoriu pentru organele superioare — ministru și consiliu superior — care dețin puterea înaintărilor și transferărilor.

Criterii clare și precise trebuiesc, pentru ca, mecanic, să vie fiecare înaintarea, la împlinirea termenului.

Căci ce ar fi mai frumos decât situația aceasta: s'a făcut, de ex. vacant un loc de președinte la un tribunal oarecare. De pe lista tuturilor celor cari îl pot ocupa, vine la rând cel reușit mai întâi la examen, îndeplinind, bine înțeles, și stagiul cerut. Ar ști fiecare când poate fi înaintat, și această înaintare ar fi plină de demnitate, element atât de necesar îndeplinirii acestei profesii.

Aceștia mi-au fost sugerate de ultima mișcare în magistratură din Mai 1925. Adoptând examenul depus la intrarea în corp, în lipsa altor criterii, și pentru gradele următoare, s'ar face un act de dreptate.

Și de câtă dreptate nu este nevoie la Ministerul dreptății!...

ALEX. ȘTEFANESCU
Magistrat

ART. 322

din legea unificării dispozițiilor de organizare judecătorească pentru ținuturile Ismailului și Cahulului

Condițiunilor de excepție create de împrejurări și necesităților politico-sociale, au determinat pe legiuitor să aducă în cursul anilor de după război, importante modificări la unele legi existente, să înlăcuască pe unele din ele și să faurească altele noi, menite să corespundă mai temeinic nevoilor statului întregit.

De aceeași pe drept — arta politică trebuie să o-

RECENZIE

O nouă operă juridică : Cours de droit civil român
de GEORGE PLASTARA, Prof. Universitar

colească cu înțelepciune și grijă orice acțiune ce poate să ridice o tulburare socială elaborând din „toleranță reciprocă” nucleul organizării prin consolidarea ordinii de drept.

În ceasul însă, când spiritul de echitate al unei jurisprudențe avizate, rămâne debarasată de anume inconveniente imaginare, prin pătrunderea în interesului obștesc ca-l însufletește, apare ca dictat redacțiunea în sensul art. 322 din legea unificării turnat ca soluție imperativă, fără a uita tradiția dreptului și în deosebi împrejurările istorice cari au provocat într-o largă măsură confecționarea lui.

„La manière forte” în curmarea controverselor — pentru trecut — ce agita discuțiuni angajând instanțele de drept comun în rezolvarea problemei aplicabilității sau inaplicabilității codului civil român în ținutul Sud-Basarabean (județele Ismail și Cahul) se vede justificată ca valorificând preocuparea legiuitorului de o rațiune profundă, ce covârșește principiul înscris ca normă, în paragraful 1 din codul civil român.

Caracterul hotărât interpretativ al textului :

„Codul civil român fiind în vigoare în circumscriptia acestor două tribunale (Cahul și Ismail) etc.” — făcând să înceteze starea de incertitudine în care ne-am văzut scufundați prin nefericita redacție a art. 2 din decretul lege No. 2770 din 6 Octombrie 1918 de organizarea justiției în Basarabia, izvor de comentarii îndoelnice ca valoare juridicoștiințifică, în sensul recunoașterii „stărilor de drept” ca proeminente în potriva celor de fapt substituie, ca uzurpatorii.

Aplicarea integrală a codului civil român fiind în funcțiune de introducerea întârziată a Procedurii civile române, talazul controverselor departe de a se vedea îndulcit, apare mai amenințător „noianul” dificultăților juridice provocate de stările de fapt cu cea de drept, ca consfințită.

În desfășurarea complectării reformei reclamată de pasul fericit, pentru ambele ținuturi moldovenești din sudul Basarabiei, se impune cu caracter de prioritate și urgență, introducerea efectivă pe cale administrativă a dispozițiilor legii de stare civilă și „exproprierea” clerului de această prerogativă, și în aceiași măsură reorganizarea oficiilor de notariat (Notari Publici), care în actuala lor înfățișare, cu arari excepțiuni, constituie o plagă de analfabetism juridic și profesional, dăunător prestigiului, prin restabilirea creditului unei bune administrări a justiției de sub noua oblăduire.

Iar ca măsură tranzitorie imediată, introducerea legii de autentificarea actelor din vechiul regat, centralizând oficiul de notariat în pretoriul tribunalelor și judecătoriilor de ocoale, unice organe menite a imprima spiritul legii civile românești la confecționarea actelor și stăvilirea inadvertențelor juridice, ca izvor de pricini.

VASILE IACOBINI

Președintele Trib. Ismail

Într'un curs de drept civil adresându-se studenților, autorul lui trebuie să-și apropie două calități esențiale de expunere, căci aflându-ne în domeniul dreptului se simte atotputernicia adagiului „la forme emporte le fond” : claritatea stilului și preciziunea ideilor.

În labirintul controverselor de drept, diferențierile trebuiesc bine conturate, pentruca opera să răspundă clemărei sale. Referindu-ne la studenți, știm, cu toții cât sufăr de pe urma cursurilor stenografiate de atâția nechemăți. Confuziunea omoară înțelegerea fragedă a studentului și-i distruge entuziasmul spre muncă.

După cum reese din prefața vol. I a „Cursului”, d-l prof. G. Plastara n'a fost străin de doleanțele studenților săi și a înzestrat literatura juridică română cu o nouă magistrală comentare a primei cărți din codica civilă cu modificările aduse de legile ante și postbelice.

Cursul eminentului civilist dela Facultatea juridică din București se arată a fi opera unui profund gânditor și unui suflet animat de un nobil și luminat umanitarism, aparațiul juristilor de rasă.

Capitolul asupra persoanelor morale se evidențiază printr-o expunere accesibilă oricui.

Comentarea recente legi asupra personalității juridice, pune la îndemâna juristilor un prețios ajutor. Vorbind despre fundațiuni — o noțiune juridică ce nu există în legislația noastră, — ne arată progresul realizat pe aceste teren de legiuitorul de la 1924. Și înainte de această lege se puteau înființa fundațiuni, întrebuințându-se o metodă indirectă : pe cale de donațiuni sau legate cu sarcini pentru donatar sau legatar de a înființa fundațiunea. Actualmente fundațiunea există prin faptul afectării unui patrimoniu unui scop, legiuitorul însușindu-și teoria lui Brinz a patrimoniului scop, „Zweckvermögen”. Creațiunea fundațiunii fiind în principiu irevocabilă, cazurile de dizolvare sunt limitativ determinate de legiuitor.

Considerațiuni filosofico-sociale în legătură cu problema căsătoriei, divorțului, a filiațiunii naturale, pun într-o lumină vie evoluția și tendințele acestor instituțiuni.

În privința drepturilor reale d-l prof. G. Plastara însușindu-și sistemul în care se susține că raportul de drept se stabilește între subiect și obiect ne permitem a crede că ar fi fost util — într'un curs pentru licență — ca d-sa să insiste cât de puțin asupra deosebirei între formula clasică — pe care d-sa o adoptă — și sistemul mai nou susținut de o mare parte din doctrină, după care dreptul real nu poate fi decât tot numai un raport de drept între persoane, un subiect activ al dreptului și unul pasiv — restul lumii — care este obligată a-l respecta. O obligație universal pasivă (1).

Relativ la acțiunile cari se pot intenta în numele minorului, d-l George Plastara este de părere că acțiunea în partaj nu se poate intenta niciodată în numele minorului. Nu vedem pe baza cărui text de lege s'ar interzice tutorului o asemenea acțiune când este autorizat de consiliul de familie. Deși recunoaștem că necesită multă pierdere de timp — ca orice proces — ni se pare că acesta nu poate fi un argument, mai ales că partajul judecătoresc poate fi în unele ocazii singura soluție pentru salvarea intereselor minorului. Singurul sistem echitabil și juridic

1) În acest sens : Plantol, vol. I, pag. ...; Ed. Picard în „Le droit pur”; M. Cantacuzino, El. drept civ., pag. 34 și 44 care distinge puterea directă asupra lucrului de raportul de drept. Demogue care face aceiași nuanțare : „Le droit réel, un droit portant directement sur la chose” în Notions fondamentales du droit privé, pag. 413 și autorii asupra acestei chestiuni în Demogue, Sources des obligations, I, pag. 5 nota 3.

ni se pare acel susținut de majoritatea doctrinei și aplicat în mod constant de jurisprudență, care singur promovează interesele minorului (2). „La construction technique doit se plier à l'utilité pratique, et ce n'est pas l'inverse qui est vraie” (3).

Semnalăm de asemenea o mică scăpare. La pag. 323 d. prof. G. Plăstara vorbind despre adulter spune textual: „Diferența care există între codul francez și cel român, numai există astăzi, căci și legiuitorul francez dela 1884 a destăințat deosebirea ce există între adulterul bărbatului și al femeii”.

În dreptul francez deosebirea între starea anterioară și posterioară datei de 1884 este că până atunci pedepsirea adulterului se putea face și de Trib. civil, în baza art. 298, 308, 309 c. civ., texte de lege cari au dispărut la 1884 (Platiol I, pag. 292 în notă). Deosebiri importante — violent și pe drept cuvânt criticate — există între pedepsirea adulterului femeii și bărbatului. În democratica și egalitara Franță, adulterul bărbatului se pedepsește numai cu amendă și: a) dacă a avut loc în casa conjugală; b) qu'il ait eu des relations suivies avec sa complice” (vezi art. cp. fr.). Nici una din aceste condiții nu sunt cerute pentru femeie, căreia i se aplică și închisoarea (4). În opoziție cu sistemul codului penal român care consacră o perfectă egalitate (vezi art. 269 c. p.).

Remarcăm deasemenea că toate capitolele sunt eronate de expunerea materiei astfel cum a fost reglementată de legiuitor în timpul războiului.

Tiparul lasă pe alocurea de dorit. Excelentele calități ale „Cursului” sunt totuși suficiente pentru această operă să se impună atențiunii juristilor, cărora le va servi în aceeași măsură ca și studenților, către cari a fost adresată.

RADU EM. N. MANOLESCU
Ajutor-judecător Mîhăilești-Buzău

INALTA CURTE DE CAS. și JUST. S.-UNITE

Audiența dela 15 Mai 1924

Președinția d-lui V. ROMNÎ EANU, Prim-președinte
Ministerul de Finanțe cu N. Porumbel
Deciziunea No. 20

Legea vamală. Contrabandă neflagrantă. Proces-verbal preliminar pentru facerea cercetărilor. Facerea cercetărilor și dresarea actului fără asistența unui agent al poliției judiciare. Nulitatea actului. Condițiune substanțială. (Art. 199, 201, 203 și 215 din legea vamală).

Dispozițiile din art. 199 alin. 1 și 2 din legea vamală dela 1905, după care cercetările preliminare pentru constatarea contrabandelor neflagrante trebuie făcute în asistența unui agent al poliției judiciare, n'au putut fi înlăturate ca contrarii, în mod implicit, de dispozițiunea aliniatului ultim din același articol introdus prin modificarea din 1916, după care procesele-verbale în materie de contrabandă neflagrantă se vor dresa conform prescripțiilor prevăzute în lege la Cap. XXII. Această din urmă dispozițiune nu poate avea alt înțeles decât că, pe baza cercetărilor preliminare făcute de agenții în drept și cu respectarea formelor prevăzute de lege, procesele-verbale definitive vor trebui dresate potrivit indicațiunilor din Cap. XXII, arătând și cuprinzând adică tot ce art. 201 și 203 din acel capi-

tol prevăd că trebuie să conțină, în general, orice proces-verbal de contrabandă.

Prin urmare, dispozițiile art. 199 alin. 1 și 2 — mai sus arătate — menținându-se și conciliindu-se cu cele introduse ulterior în aliniatul ultim, trebuiesc observate și aplicate. Neobservarea acestor dispoziții cari sunt de ordine publică, are de efect să ridice procesul-verbal preliminar orice putere legală, considerându-se acest act ca nul, în sens de inexistent, întrucât el nu a fost dresat în asistența agenților competenți ceruți de lege. Nulitatea procesului-verbal preliminar atrage neapărat și nulitatea procesului definitiv, din care face parte integrantă după lege. Această nulitate nu este vizată de art. 215, modificat în 1916, care se referă la nulitățile de formă prevăzute de art. 203 din lege și numai pe acestea înțelege să le excludă dintre motivele sau mijloacele de anulare a proceselor-verbale de contrabandă.

Necompetența agenților instrumentatori nefiind o nulitate de formă, ci o nulitate substanțială, care ridică actului dresat orice tărie sau valoare ca atare, poate fi invocată independent de condițiunile de formă ale actului și de orice alte împrejurări care ar necesită înscrierea în fals, potrivit citatului art. 215.

Prin urmare, Tribunalul a aplicat just principiile și textele de mai sus, când a anulat procesul-verbal de contrabandă încheiat pe baza unor cercetări preliminare la care n'a asistat un agent al poliției judiciare. (Cas. S. Unite, deciziunea Nr. 20, din 15 Mai 1924).

Curtea,

Ascultând pe d-l avocat C. Marinescu George în dezvoltarea motivului, pe d-l avocat N. A. Papadat în combateri și pe d-l procuror general I. Stambulescu în concluziuni și

Deliberând

Asupra motivului I de casare :

„Greșita aplicațiune a art. 199, alin. III din legea vămilor, așa cum a fost modificată în 1916. — Greșită interpretare și violarea art. 201, alin. I, III și IV și a art. 215 din aceeași lege, nemotivare și exces de putere.

„Societatea „des Laminiers et Cableries” din Elveția, a fost autorizată de Guvernul a exporta, pe baza de compensațiune, o cantitate de 500 vagoane grâu, plătiind bine înțeles taxele vamale și cele de comisiune.

„Cu ocaziunea executării acestui permis de export, N. Porumbel, reprezentantul zisei societăți, a exportat prin fraudă 54 vagoane mai mult decât avea autorizația. Faptul acestuia constituind o contrabandă, deoarece grâu era prohibit la export, s'a dresat un proces-verbal de contrabandă, care proces-verbal a fost aprobat prin deciziia Nr. 237031-922 a Ministerului de Finanțe și s'a dispus confiscarea celor 54 vagoane de grâu, iar contrabandistul a fost obligat la o amendă de 5000 lei.

„Tribunalul de Romanat, instanța de trimitere, a anulat procesele-verbale, pe motiv că ele nu au fost dresate în asistența unui ofițer al poliției judiciare. Pentru a ajunge la această soluțiune, Tribunalul motivează că procesele-verbale constată o infracțiune ne-flagrantă, unde se aplică art. 199 legea vămilor, iar nu art. 201. Că, deși art. 215 prevede că asemenea procese-verbale fac dovadă până la înscrierea în fals și că Tribunalele nu vor putea admite alte motive de nulitate, această dispoziție trebuie înțeleasă că numai acele procese-verbale fac dovada până la instanța în fals, care sunt dresate conform legii.

„Eroare instanței de fond este patentă. În primul rând, Tribunalul ia în considerație și pune pe același picior de egalitate procesul-verbal din 4 Februarie 1922 cu cel din 10 Februarie

2) În acest sens : Platiol, I, Nr. 1940 și Nr. 1964. Alexandresco, tom. III, p. III, pag. 471 arată că pentru a intenți un partaj mobilier tutorele n'are nevoie de autorizație. M. Cantacuzino, El. dr. civ. Nr. 149.

3) Demogue, Sources des obligations I, pag. 107 Nr. 41.

4) Vezi și Platiol, vol. I, Nr. 100.

1922. Cel dintâi este un proces-verbal preliminar, contra căruia nu se poate zice nimic, deoarece el nu a fost apelat și nici nu se putea apăla, numai cel de al doilea eră proces-verbal definitiv, care fiind investit cu deciziunea de aprobare a Direcției vămilor, această decizie a fost apelată și procesul-verbal aprobat este singurul care, după lege, poate face obiectul discuției în fața instanțelor judecătorești. Pentru procesul-verbal definitiv s'a obținut autorizarea Parchetului pentru facerea cercetărilor, el însă, potrivit legii, are putere legală fără ca ofițerul de poliție judiciară să-l fi semnat. În această privință legea vămilor dela 1916 este cu totul categorică și din cetirea acestei legi și din comparația ei cu legea din 1905, astăzi această chestiune este tranșată cu totul altfel decât sunt vederile Tribunalului.

„Acestea s'au spus Tribunalului, fără ca el să motiveze pentru ce îndepărtează obiecțiunea Statului.

„Tribunalul mai pretinde că, în speță, s'ar aplică numai art. 199 și nu art. 201, care este aplicabil numai la procesele-verbale preliminare, la cazurile flagrante. Eroarea Tribunalului este manifestă. Ea se poate vedea numai cetindu-se cu mică atențiune art. 201, care este de aplicațiune generală, iar nu de aplicațiune restrânsă, cum era în legea din 1905. Mai mult, oricare ar fi fost nuliitățile de formă, art. 215 din legea dela 1916 a înlăturat aceste nuliități, ca motiv de desființare a proceselor-verbale de contrabandă, fie flagrante, fie neflagrante. Tribunalul pretinde că această dispoziție a art. 215 s'ar aplică numai proceselor-verbale dresate în conformitate cu legea, ceea ce ar însemna procesele-verbale care nu ar conține nuliități de formă. Cu alte cuvinte, această dispoziție nu s'ar aplică niciodată și ca atare nu ar mai trebui să figureze în textul legii.

„Art. 215 al legii din 1916, care dispune că procesele-verbale nu se anulează decât prin înscriere în fals, înseamnă că atunci când ele ar conține omisiuni de formă, și înscrierea în fals nu ar mai avea loc, procesele-verbale nu se pot anula. Cele ce arătăm se evidențiază comparând textul din 1905 cu cel din 1916.

„Tribunalul Romanați, Secția III-a, neținând seamă de cele de mai sus, a aplicat greșit art. 199, alin. III din legea vămilor de la 1916, a interpretat greșit și a violat art. 201, alin. 1, 3 și 4 și art. 215 din aceeași lege, a dat o hotărâre nemotivată și vădită, de un vădit exces de putere.”

Având în vedere sentința supusă recursului, din care se constată că, în contra intimatului din recurs, N. Porumbel, s'au dresat două procese-verbale, cu data de 4 și 10 Februarie 1922, prin care i se impută că, în zilele de 20 Noembrie 1921 și 2 Decembrie acelaș an, a săvârșit o contrabandă la export, expedind din portul Bechet o cantitate de 54 vagoane grâu, marfă prohibită la export, peste cantitatea de 500 vagoane, cât eră prevăzut în autorizarea de export; că N. Porumbel a făcut apel contra deciziei Ministerului de Finanțe, prin care se aprobă procesul-verbal din 10 Februarie 1922, dresat pe baza celui încheiat la 4 Februarie acelaș an; că, acest apel fiind trimis, după casare, spre a fi judecat de Tribunalul Romanați, instanța de trimitere a anulat, prin sentința supusă recursului, procesele-verbale din 4 și 10 Februarie 1922, între altele și pe motivul că, fiind vorba de o contrabandă neflagrantă, acele procese-verbale nu au fost dresate în asistența unui agent al poliției judiciare și nu poartă semnătura unui asemenea agent; că, în contra acestui mod de a vedea din sentința Tribunalului, Ministerul de Finanțe făcând recurs, a formulat întâiul motiv de casare în cuprinderea de mai sus și dedus în judecata Secțiunilor Unite ale acestei Înalte Curți;

Având în vedere că, fiind vorba de o contrabandă săvârșită în trecut — lucru ce nu se contestă —

ceștiunea de examinat este de a determina, cari sunt normele stabilite de legea vamală pentru constatarea unei infracțiuni neflagrante și dacă în conformitate cu aceste norme, instanța de fond eră îndrituită să anuleze procesele-verbale dresate în cauză, cu ocazia cercetărilor și constatărilor privitoare la contrabandă ce se impută intimatului din recurs;

Având în vedere că, conform art. 199 din legea generală a vămilor, cu modificările din 1916, urmărirea faptului de contrabandă sau de participare la contrabandă se va prescrie prin trecerea a doi ani dela comiterea faptului; că, prin dispozițiile aceluiași articol, se prescrie că agenții vămilor, cari vor dobândi convingerea că una sau mai multe fapte de contrabandă vamală au fost săvârșite de mai puțin de 2 ani, se vor adresa Ministerului public, pentru a dobândi autorizarea de a face cercetări și percheziții, iar aceste cercetări precum și dresarea actelor se vor face de agenții vămilor, încheind proces-verbal în asistența unui agent al poliției judiciare; în fine, la alin. ultim al art. 199 se adaugă că, procesele-verbale pentru constatarea contrabandelor descoperite în urma săvârșirii lor, se vor dresa conform dispozițiilor prevăzute în lege la Cap. XXII și vor fi înaintate spre aprobare Direcției generale a Vămilor, potrivit art. 219 din aceeaș lege;

Având în vedere că, prin art. 201 din Cap. XXII din legea vamală, la care trimite alin. din art. 199, se enumără cele patru categorii de agenți vamali în drept să constate contrabandele și orice alte infracțiuni la legea vămilor și se arată care anume dintre agenții prevăzuți în cele patru categorii sunt în drept, în materie de contrabandă flagrantă, să încheie procese-verbale preliminare sau să facă comunicări oficiale vămii celei mai apropiate, prevăzând că pe baza acestor procese-verbale sau comunicări, cari pot fi făcute chiar numai de unul dintre acești agenți, se va dresa de îndată procesul-verbal definitiv pentru constatarea infracțiunii, proces-verbal care spre a avea putere legală, trebuie să fie dresat și semnat de cel puțin doi din agenții desemnați în acest articol; în fine, în partea ultimă a art. 201 se mai prevede că actele preliminare la contrabandă fac parte integrantă din procesul-verbal de constatare a infracțiunii;

Având în vedere că, prin art. 203 din acelaș capitol XXII al legii vamale, se enumără elementele de formă, adică ceea ce trebuie să conțină și să arate procesele-verbale încheiate în constatarea infracțiunilor;

Considerând că, din examinarea și combinarea dispozițiilor din art. 199 și 201 din legea vamală, se desprinde și rezultă neîndoios, că în materie de contrabandă neflagrantă, adică săvârșită în trecut, când deci dovedirea ei este rezultatul cercetărilor ce au a se face și nu o simplă constatare a agentului care surprinde pe infractor, legiuitorul nu a mai acordat agenților vamali competența desăvârșită ce au în cazurile de constatare a contrabandelor flagrante, ci în dorința de a da cetățenilor oarecari garanții față de rigoarea legii și a perturbațiilor la cari ar da naștere în societate cercetările în descoperirea contrabandelor neflagrante, a supus deschiderea și facerea primelor cercetări în ceea ce privește constatarea unor asemenea contrabande, precum și dresarea actelor ce se vor încheia cu ocazia acestor cercetări, la o serie de formalități legale, nemai permițând agenților vamali în asemenea cazuri să instrumenteze singuri, ci i-a obligat să obțină autorizarea Ministerului public pentru începerea

cercetărilor și a perchezițiunilor ce le-ar fi necesare și le-am impus ca aceste cercetări și dresarea actelor să le facă în asistența unui agent al poliției judiciare ;

Considerând că, după ce legea vamală, prin art. 199 alin. 1 și 2, edictază dispozițiuni imperative de mai sus, desemnând în ce mod au a se deschide cercetările și a se dresa actele în constatarea contrabandelor neflagrante, prin aliniatul ultim al aceluiaș articol prevede că procesele verbale pentru constatarea unor asemenea contrabande se vor dresa conform prescripțiunilor prevăzute în lege la Cap. XXII, dispozițiune care nu poate avea alt înțeles decât că, pe baza cercetărilor preliminare făcute de agenții în drept și cu respectul formelor prevăzute de lege, procesele verbale definitive ce se vor încheia, trebuiesc dresate în conformitate cu toate indicațiunile din Cap. XXII, adică să cuprindă și să arate tot ce art. 201 și 203 din acel capitol prevăd că trebuie să conțină în general orice proces-verbal de contrabandă ;

Că, orice altă interpretare a legii, în sensul că odată ce art. 199 trimite la Cap. XXII pentru dresarea procesului-verbal definitiv, prin aceasta legea ar permite, în urma săvârșirii ei, ca formele esențiale prevăzute categoric de alin. 1 și 2 din acelaș articol 199, privitoare la autorizarea Ministerului public și la dresarea actelor în asistența unui agent al poliției judiciare, să fie neobservate, pe lângă că ar fi contrarie scopului legii, ar duce și la rezultatul că forme prevăzute de lege în mod imperativ să nu-și găsească niciodată aplicațiunea ;

Considerând că, în drept, dispozițiunile prescrise de o lege de ordine publică și privitoare la competența agenților împuterniciți de a instrumenta și la formele indispensabile pentru existența actului constatator al infracțiunii, constituiesc forme substanțiale sau esențiale, a căror lipsă sau omisiune, cu ocazia dresării unui asemenea act, atrag nulitatea actului, chiar când legea nu ar pronunța formal o asemenea nulitate ;

Că este necontestat că dispozițiunile art. 199 din legea vamală care este de ordine publică — dispozițiuni prin cari în cazurile de contrabandă flagrantă se prescrie autorizarea Ministerului Public spre a se putea face cercetări și percheziții și se prevede că actele ce se vor dresa să fie încheiate în asistența unui agent de politie judiciară, constituiesc forme substanțiale în sensul principiilor de mai sus ;

Considerând că în urmarea acestora Tribunalul Romanai declarând nul, prin sentința supusă recurului, procesul-verbal preliminar din 4 Februarie 1922 dresat cu ocazia cercetărilor făcute relativ la contrabanda ce se puneă în sarcina intimatului N. Porumbel, pe motiv că acel proces-verbal nu fusese încheiat în asistența unui agent de politie judiciară — astfel cum prescrie legea — s'a conformat principiilor de mai sus și fără a săvârși vre-un exces de putere a făcut o bună aplicațiune a dispozițiunilor imperative ale art. 199 din legea vamală ;

Că acest proces-verbal din 4 Februarie 1922 fiind declarat nul, și el făcând parte integrantă din proces-verbal definitiv în constatarea contrabandei la 10 Februarie 1922, căruia îi servea drept temei, cu drept cuvânt Tribunalul a pronunțat și nulitatea acestui de al doilea proces-verbal, existența lui ne mai având nici o bază legală ; că, prin urmare, partea din motivul de casare sprijintă pe exces de putere greșita interpretare și violare a art. 199 din le-

gea vămilor, cu modificările din 1916, este nefondată ;

Având în vedere că prin motivul de Casare, recurul a mai susținut, că deși art. 215 din legea vamală din 1916 a desființat nulitățile de formă în materie de contrabandă dispunând că, procesele verbale în asemenea materie, după ce vor avea aprobarea administrațiunii superioare a vămilor, vor face probă în justiție până la înscrierea în fals și că Tribunalele nu vor putea admite contra unor astfel de procese verbale alte motive de nulitate, totuși instanța de fond nu a ținut seama de această dispozițiune a legii și a declarat nule procesele verbale încheiate în constatarea contrabandei imputată intimatului, pe motiv de lipsă de formă ;

Considerând în această privință că dispozițiunile de mai sus ale art. 215 din legea vămilor nu pot fi referitoare decât la nulitățile ce s'ar invocă din nerespectarea formelor cerute de art. 203 din aceeași lege și nici de cum la nulitatea în legătură cu însăși substanța actului și cari isvorăsc din necompetința agentului de a instrumenta sau din neobservarea altor formalități substanțiale și fără de care actul nu este valabil ; Că o înscriere în fals — astfel cum prevede legea — în contra unui act încheiat de un agent necompetent nici nu este posibilă, nefiind vorba de vre-o alterare a adevărului, ci numai de nerespectarea unor forme esențiale la dresarea acestui act, și a căror lipsă atrage nulitatea și inexistența lui ;

Că dar Tribunalul constatând prin sentința supusă recurului că procesul-verbal din 4 Februarie 1922 nu era dresat în asistența unui agent de politie judiciară — astfel cum prevede legea — era în drept, față de lipsa unei asemenea forme substanțiale să declare nul acel proces-verbal și ca consecință și pe cel din 10 Februarie, din care cel dintâi făcea parte integrală și fără ca prin aceasta să se poată zice că ar fi violat dispozițiunile art. 215 legea vamală ;

Că prin urmare și această ultimă parte a motivului de recurs fiind nefondată motivul I de casare, dedus în judecată secțiunilor unite ale acestei Înalte Curți, este neîntemeiat.

Pentru aceste motive, Curtea respinge motivul, etc.

INALTA CURTE DE CAS. și JUST. S.-UNITE

Audiența de la 26 Iunie, 1924

Președinția d-lui V ROMNICEANU, Prim-președinte

Mihail Magerușan cu Ministerul de Interne și Finanțe

Decizia No. 26

Constituționalitatea legilor. Menținerea în Ardeal a legii de pensuni aplicabilă acolo. Legea din 31 Ianuarie 1924, prin care a fost suspendată este neconstituțională. Art. 103 și 137 Constituție. Decretul regal Nr. 3632 din 13 Decembrie 1918. Decretul 593-1919, art. 21 al Consiliului dirigent.

Legea dela 31 Ianuarie 1924, prin care s'a suspendat legea în vigoare în ținuturile de peste munți, privitoare la pensuni, nesubstituind dispozițiunile care să creieze o stare legală, a creiat, prin această desființare tocmai situațiunea pe care legiuitorul constituent din 1923, a înțeles să o interzică prin art. 137 din Constituție ; — de aceea această lege este anticonstituțională și nu poate fi opusă părților cu putere de lege.

Curtea,

Ascultând pe recurent prin d-l avocat I. Rochi-tan, în lipsa intimaiilor și pe d-l procuror general I. Stambulescu în concluziuni pentru respingerea recursului și

Deliberând,

Având în vedere că se constată că, Mihail Magerușan, consilier ministerial cl. V, gr. I pe lângă fostul directorat general de Interne din Cluj, a fost considerat demisionat din această funcțiune pe ziua de 1 Iunie 1922, prin decizia Ministerului de Interne Nr. 42930-922, pentru că nu s'a supus ordinului celui Minister de transferare în administrația centrală a Ministerului; că, în urmă, Mihail Magerușan cerând Ministerului de Interne a fi regulat la pensiu, acest Minister, prin adresa Nr. 42742-923 a dispus a se comunica d-lui M. că Ministerul de Interne nu se poate pronunța asupra situației funcționarilor cari, ca d-l M., au fost salariați de Stat, ci numai asupra acelora salariați de județ sau comună; că, în contra acestui act al Ministerului de Interne Mihail Magerușan a făcut recurs la Secția III, complotul ardelean, și înaintea acestei Secțiuni a invocat neconstituționalitatea legii din 31 Ianuarie 1924, prin care s'a suspendat aplicarea legilor de pensii din teritoriile alipite; că, Secțiunea III-a, prin încheierea din 31 Martie 1924 a trimis afacerea înaintea Secțiilor-Unite ale Curții, spre a decide potrivit art. 103 din Constituție, dacă legea din 31 Ianuarie 1924 este sau nu constituțională;

Văzând dispozițiunile art. 103 din Constituție, care dă în căderea Secțiilor-Unite ale acestei Înalte Curți, judecarea constituționalității legilor;

Având în vedere și dispozițiunea art. 137 din aceeași Constituție, care prevede că: „Se vor revizui toate codicele și legile existente în diferite părți ale Statului român, spre a se pune în armonie cu Constituția de față și a asigura unitatea legislativă.

„Până atunci ele rămân în vigoare“.

Considerând că legiuitorul constituant, preocupat de ideea armonizării diferitelor legi în vigoare în țară, cu noua Constituție, și de aceea a unificării legislației pentru întreg teritoriul României, a dispus prin alin. I al art. 137, ca să revizuiască toate codicele și legile existente în diferite părți ale Statului, iar prin alin. următor a căutat să evite eventualitatea ca, până la desăvârșirea operei de armonizare și unificare, unele regiuni din țară să rămână, din cauza diversității de legislațiune și a consecințelor ce ar putea rezulta din această situațiune, lipsite de regim legal, de aceea a dispus că, până la alcătuirea de către Parlamentul Țării reîntregite, a unor dispozițiuni menite a creia o nouă stare în locul celei precedente, cu putere de lege pe întreg teritoriul României, cele existente în diferitele părți ale țării să rămână mai departe în vigoare;

Că, spre a se putea vedea dacă susținerea recurentului este întemeiată, urmează a se cerceta dacă legea din 31 Ianuarie 1924, pe care se bazează, din punctul de vedere legal, măsură care face obiectul reclamațiunii formulate, a scos din vigoare o lege existentă într-o parte a țării, fără a o înlocui cu o altă dispozițiune, care să creieze o altă stare legală și care să aibă putere pe întreg teritoriul;

Considerând că dispozițiunea prin care recurentul își sprijine pretențiunile, eră luată în baza unei legi existente în ținuturile României de peste Carpați. Într'adevăr, în principiu, în caz de alipire a

unor ținuturi la altă țară, legile în vigoare în acele teritorii rămân în vigoare, exceptându-se cele privitoare la siguranța internă și externă a Statului la care se alipesc și la alcătuirea sa. În aplicarea acestor principii, decretul regal Nr. 3632 din 13 Decembrie 1918, dat pe baza decretului regal care a luat act de alipirea ținuturilor de peste Carpați, a dispus prin art. 2 că numai afacerile streine, armata, căile ferate, poșta, circulația fiduciară, vămile, împrumuturile publice și siguranța generală a Statului să rămână pe seama guvernului central dela București, iar celelalte ramuri ale activității publice să fie încredințate Consiliului dirigent. Pe acest temei, Consiliul dirigent a dispus, prin art. 21 din decretul Nr. 543, publicat în gazeta oficială Nr. 69—70 din 25 Noembrie 1919, ca pensiunile să fie acordate în baza legii LXV din 1912, în vigoare mai înainte în acele ținuturi. Iar prin art. 5 din decretul-lege Nr. 1462 din 4 Aprilie 1920, ratificat ulterior de Parlament, s'a dispus ca funcționarii din teritoriile de peste Carpați să păstreze drepturile câștigate în ceea ce privește regularea drepturilor la pensie;

Că, prin urmare, legea pe care recurentul își întemeia susținerile, există în ținuturile de peste Carpați în momentul intrării în vigoare a Constituției din 1923, și prin urmare a fost menținută prin art. 137;

Considerând că legea din 31 Ianuarie 1924, suspendând dispozițiunile celei existente în ținuturile de peste munți, nu i-a substituit dispozițiuni care să creieze o altă stare legală, ci a suprimat-o fără a o înlocui cu nimic, lipsind astfel această parte a țării de regim legal în această privință; adică erind, prin această desființare, tocmai situațiunea pe care legiuitorul constituant a înțeles să o interzică și a violat astfel art. 137 din Constituție, care menține în vigoare și această lege existentă în ținuturile de peste Carpați;

Că, astfel fiind, legea publicată în „Monitorul Oficial“ cu Nr. 22 din 31 Ianuarie 1924, este contrară Constituției și nu poate fi opusă pretențiunilor recurentului.

Pentru aceste motive, Curtea admite recursul și declară legea neconstituțională.

INALTA CURTE DE CAS. ȘI JUSTIȚIE S. II

Audiența dela 31 Martie 1925

Președinția d-lui OSCAR N. NICOLESCU, Președinte

Catinca Boghin cu G. Cordași și a.

Decizia civilă No. 189

Perimare. Perimarea opoziției. Hotărârea care trebuie investită cu formula executorie. Art. 257 și 376 pr. civ.

Hotărârea opoziției perimată, lasă să subsiste și să-și producă efectele ei hotărârea dată în lipsă, și deci dacă această hotărâre este a unei instanțe de apel numai această hotărâre se poate investi cu titlul executor.

Curtea,

După citirea raportului făcut în cauză de d-l consilier D. Cihodariu.

Ascultând pe d-l avocat Ferderber în susținerea recursului, pe d-l avocat Chefner în combateri și pe d-l Procuror M. Mosgos în concluziuni.

Deliberând,

Asupra motivului de casare :

II. Violarea art. 376 proc. civilă și 329 pr. civilă.

„Am susținut înaintea Tribunalului că rău d-l judecător pe baza delegației dată de Tribunal de a executa sentința Nr. 26 din 1924 me-a somat a lăsa adversarilor noștri pământul prevăzut în cartea de judecată Nr. 61-909 ; asemenea am susținut că rău d-l judecător a investit acea carte cu formula executorie Nr. 30-920.

„Aceasta pentru motivul că sentința Tribunalului Nr. 26-924 nu pronunță contra noastră nici o obligare de depozitare de pământ, ci pronunță numai pur și simplu perimarea unei opoziții, iar cartea de judecată Nr. 61-909, am susținut că nu putea fi investită cu formulă executorie, deoarece ea nu și mai avea individualitatea ei, ci acea carte de judecată fusese apelată, apel care mi s'a respins prin sentința Tribunalului Vaslui Nr. 390 din 1910 ; acea fiind opozată de autorul nostru Gh. Gh. Boghin zis Coțuș și opoziția perimată prin sentința Nr. 26-924, singure hotărâri de fond, susceptibile a fi investite cu formula executorie față de perimarea opoziției la sentința Tribunalului Vaslui Nr. 390-910 care a respins apelul făcut ca nesusținut, ea fiind o hotărâre desăvârșită susceptibilă a fi investită cu formula executorie, conform art. 376 proc. civilă.

„Tribunalul însă violând acest text de lege, interpretându-l greșit, găsește printr-o ficțiune de drept mejuridică, că prin perimarea opoziției, s'a perimat și apelul, care se consideră inexistent, și deci bine s'a investit cu formula executorie cartea de judecată apelată Nr. 61-909.

„Această deducție Tribunalul nu a putut-o face decât cu violarea art. 329 din procedura penală, care prevede hotărât când hotărârea apelată are puterea lucrului judecat și anume când s'a perimat apelul. Or, în cazul nostru, nu apelul s'a perimat, acel apel a fost judecat, s'a dat o hotărâre, ci s'a perimat opoziția. Consecința perimării opoziției este definitivarea sentinței Tribunalului care a respins apelul, singură deci susceptibilă a fi fost pentru fond investită cu formula executorie“.

Având în vedere că se constată din sentința adusă în recurs că, prin cartea de judecată Nr. 61-910, judecătorul ocolului II rural Vaslui admitând acțiunea de esire din indiviziune introdusă contra lui Gheorghe Gh. Boghin zis Coțuș de către Gheorghe Cardasiu, Gr. Mihalcea, Th. Mihalcea și Ileana C. Constandache, a atribuit părților loturile esite la sorti ; că, Gheorghe Gh. Boghin făcând apel la Tribunalul Vaslui, acesta a respins apelul ca nesusținut prin sentința Nr. 390 din 1910, iar în contra acestei sentințe făcând opoziție, Tribunalul a declarat perimată această opoziție, în baza art. 257 din proc. civilă, prin sentința Nr. 26-924 ; că, la cererea reclamantilor, Tribunalul a investit cu titlul executoriu sentința Nr. 26-924 și a delegat pe judecătorul de ocol cu executarea ei ; că, la această executare a făcut contestațiune înaintea judecătorului de ocol Catinca T. Boghin și Ileana Romașcu, atât personal cât și ca tutoare a minorilor rămași pe urma soților lor, moștenitorii lui Gheorghe Gh. Boghin, pe motiv că greșit s'a investit cu formula executorie sentința Nr. 26-924 prin care s'a perimat opoziția contra sentinței Nr. 390-910 deoarece nu era susceptibilă de executare decât în privința cheltuelilor de judecată, iar nu în ce privește obiectul acțiunii de împărțea-lă, și că trebuia investită sentința Nr. 390-910 prin care s'a respins apelul lui ca nesusținut și s'a confirmat cartea de judecată ; că, această contestațiune fiind respinsă ca nefondată de Tribunal, ca instanță de apel, prin sentința ce este supusă recursului de față ;

Având în vedere că pentru a decide astfel Tribu-

nalul declară că sentința Nr. 26-924 prin care a fost perimată opoziția contra sentinței Nr. 390-910 a desființat însuși apelul, deci și sentința Nr. 390-910, pronunțată asupra apelului, așa că numai sentința de perimare Nr. 26-924 putea fi investită cu formula executorie, conform art. 376 al. 3 proc. civ. ;

Considerând că prin facerea unei opozițiuni nu se anulează hotărârea dată în lipsă ci se suspendă numai efectele acestei hotărâri până la intervenirea unei alte hotărâri care să retracteze pe cea dintâi ;

Că, plecând dela acest principiu, legiuitorul a revizuit la 1900 vechiul text al art. 257 din proc. civ., care prevedea că „judecata“ se perimă, declarând clar prin noul text că se perimă numai acțiunea, opozițiunea, contestațiunea, etc.

Considerând că, legiuitorul admitând perimarea opozițiunei, lasă să subsiste și să și producă toate efectele ei hotărârea dată în lipsă, după cum a declarat-o formal în art. 376 alin. 4 din proc. civ. ;

Considerând că din moment ce perimarea unei opozițiuni are de efect să facă definitivă hotărârea opozată și dacă această hotărâre este a unei instanțe de apel, apoi numai această hotărâre se poate investi cu titlul executor, iar nu hotărârea care a perimat opozițiunea ;

Că, Tribunalul judecând contrariu și respingând cererea de anulare a titlului executor pus pe sentința Nr. 26-924 a violat dispozițiunile art. 257 combinat cu ale art. 376 proc. civ. ;

Considerând că, obiecțiunea intimațiilor în recurs că executarea s'a făcut, în speță, nu numai în baza ordinului Tribunalului ci și în baza titlului executor emanat dela judecătorul de Ocol — care investise cartea de judecată Nr. 61-910 cu formula executorie — și că executarea ar trebui menținută pe baza titlului pus pe cartea de judecată, această obiecțiune nu poate schimba soluțiunea recursului, întrucât conform art. 372 din proc. civilă hotărârea definitivă fiind aceea a Tribunalului, și această hotărâre urmând a fi investită cu formula executorie și trimisă de Tribunal judecătorului de ocol spre executare, acesta nu putea investi cartea lui de judecată cu titlul executor și proceda la executarea ei ca în cazul când cartea de judecată ar fi rămasă definitivă prin neapelare sau prin perimarea apelului, și când în conformitate cu art. 109 din legea judecătorilor de ocoale, judecătorul de ocol are calitatea de instanță de executare ;

Că, astfel fiind, motivul de casare este întemeiat și în consecință urmează a se admite recursul, a se casă hotărârea surusă recursului și a se trimite a facerea la un alt Tribunal spre o nouă judecare ;

Având în vedere și cererea de cheltueli de judecată asupra cărora Curtea, apreciind, le fixează la suma de una mie lei.

Pentru aceste motive, Curtea, în numele legii, admite recursul.

TRIBUNALUL PRAHOVA, SECȚIA I

Audiența dela 1 Ianuarie 1925

Presedinția d-lui GH. V. MANOLIU, Judecător

Gh. Avramescu cu Tinea Gh. C. Zamfir și alții

Jurnalul No. 330

Opoziție. Acțiune pornită de mai mulți reclamanti în contra aceluiaș pârât. Netimbrare. Când se poate invoca incidentul de nulitate? Reclamanti cari beneficiază de acte de paupertate. Dacă unul din reclamanti în timpul procesului nu mai poate beneficia de starea de paupertate, se poate cere nulita-

tea acțiunei? Art. 40 legea timbrului, art. 68 pr. civ. și art. 53 legea jud. de ocoale.

Incidentul de nulitate întemeiat pe netimbrarea acțiunii se poate ridica în orice stadiu a procesului atâta timp cât n'a intervenit o hotărâre cu caracterul de autoritate lucrului judecat, fiindcă legea timbrului este o lege de ordine publică.

2. Când o acțiune este pornită de mai mulți reclamânți în contra unui același pârât, se crează o stare de indivizibilitate cu privire la obiectul procesului din punctul de vedere fiscal și procedural, astfel că dacă unul din reclamant ar beneficia de un act de paupertate poate să pretindă la instanța de judecată ca actele să fie scutite de timbru, deși ceilalți coreclamânți n'ar putea beneficia de această favoare.

3. Dacă în cursul procesului unul din reclamânți a pierdut favoarea de mai beneficia de scutirea de timbru, nu se poate cere anularea acțiunii sau dividerea acțiunii, ci se poate cere ca pe viitor să nu mai poată beneficia de această favoare.

S'a ascultat din partea oponentului d. adv. I. N. Predescu, iar din partea intimărilor d. adv. Gh. Manolescu.

TRIBUNALUL:

Asupra incidentului ridicat de către oponent prin avocatul său, pentru a se constata și declara anulat actul de paupertate și în consecință acțiunea pornită în baza acestor acte ca făcută pe hârtie netimbrată.

Având în vedere actele din dosarul cauzei și ascultând pe d-l avocat I. N. Predescu din partea oponentului și pe d-l avocat Gh. Manolescu din partea intimărilor pentru respingerea incidentului.

Că din acestea se constată în fapt, că intimății afară de Smaranda Avram Crăcea, care fost scosă din proces, prin jurnalul din 3 Noembrie 1921, au intentat acțiune în revendicare la 7 Decembrie 1911, contra pârâtului Gh. Avramescu, oponentul de astăzi, care stăpânește pe nedrept zece bucăți de pământ, ce sunt proprietatea tatălui și bunicului reclamantelor Paraschiya Gogu, decedat la 1884 servindu-se fiecare din reclamante de câte un act de paupertate și oponentul susține că reclamantele având avere, nu pot beneficia de asemenea act și în consecință să se admită opoziția și să se declare anulată, ca netimbrată acțiunea și celelalte acte de procedură.

Având în vedere că este discutată chestiunea de a se ști, până în ce moment părțile între care un proces este legat, pot să invoace nulitatea acțiunii ca netimbrată, și părerea care predomină, este aceea care admite că excepția de nulitate poate fi ridicată, atâta timp, cât n'a intervenit o hotărâre care să fi dobândit autoritate de lucru judecat, de oarece legea timbrului fiind o lege fiscală, legile de asemenea natură sunt de ordine publică pentru că fiscalul este reprezentantul interesului tuturor cetățenilor, și în asemenea împrejurări legea nu poate recunoaște ca valabile convențiunile pe care părțile le-ar face în fraudă lor, sau subtragerile pe care le-ar încerca de la scutirea de plata impozitului, astfel că excepțiunea de nulitate a acțiunii, se poate ridica în orice stare a procesului;

Că în cazul de față, potrivit dispozițiilor art. 157 pr. civ. procedura reîncepându-se din punctul în care se afla când a lipsit oponentul și deci prin efectul opozițiunii se repune în discuțiune întreaga afacere, astfel că obiecțiunea făcută de d-l avocat G. Manolescu este nefondată.

Având în vedere, că introducându-se în textul art. 68 pr. civ. dispozițiunea, care este în concordanță cu aceea din art. 53 din legea timbrului, prin care se prevede, că atunci când mai multe persoane au între ele o legătură de interes, cu privire la pricină, pot fi împreună reclamante și în acest caz, legea timbrului încuvințează a se face o singură acțiune, plătinându-se și o singură taxă de timbru.

Că această dispozițiune din pr. civ. este creată nu numai în interesul părților și în vederea unei buni administrațiuni a jus-

titiei de a ușura judecarea proceselor și a înlătura obținerea de hotărâri contradictorii, dar și din punct de vedere fiscal, că părțile să suporte numai o singură plată de timbru și taxe, urmează să vedem, cum trebuie rezolvată chestiunea, neprevăzută de legea timbrului, anume când unul din reclamânți încetează de a mai putea beneficia de act de paupertate.

Având în vedere, că potrivit disp. art. 68 pr. civ. mai multe persoane care au interes comun își vorât din același fapt generator de drepturi cu privire la pricină, pot să cheme pe un pârât în judecată prin aceeași cerere și cererea astfel întocmită fiind rezultanta mai multor cereri, formează din punct de vedere procedural și fiscal o individualitate cu privire la obiectul procesului astfel că, din acest punct de vedere, acei cari, au chemat în judecată pe pârât numai pot fi obligați să-și dividă cererea.

Având în vedere că dacă propunerea ca din trei persoane care chiamă în judecată pe un pârât, în temeiul aceluiași drept, una din aceste persoane ar beneficia de un act de sărăcie, aceasta nu-l înlătură de a chema în judecată pe pârât, alături de coreclamânții săi, care nu pot beneficia de un asemenea act, și poate deci să pretindă că acțiunea să fie scutită de plata taxei de timbru și cotațiunii; iar pe de altă parte, pârâtul nu poate cere anularea acțiunii și a hotărârii obținute pe temeiul actului de paupertate, deoarece legea acordând părții un beneficiu de a fi scutită de plata timbrului și a taxei actelor de procedură decăderea dela o asemenea scutire acordată de lege, este de drept strict, căci dacă s'ar admite contrariul de a se anula acțiunea și actele de procedură urmate, dispoziția de favoare a legii timbrului și procedurii civile s'ar întoarce în contra acelora în favoarea cărora a fost creată.

Că aceeași situațiune se prezintă și aceeași interpretare se impune în speța de față, dacă din doi reclamânți, care au pornit o acțiune în revendicare, legate între ele printr'un interes comun, cheamă pe pârâtul deținător și în cursul judecării procesului, se constată, că unul din persoanele reclamante i-a încetat starea de sărăcie legală; cererea lor fiind însă întrunită, prin efectul legii, care crează cu privire la actele de procedură o indivizibilitate, nu se poate admite, ca reclamantul să dividă în urmă acțiunea în parte și a se anula acțiunea, ca netimbrată și actele urmate în cauză, de oarece după cum am observat mai sus în asemenea împrejurări, în lipsa unui text precis, decăderile dela un beneficiu acordat de lege, trebuie prevăzut în mod expres și deci celălalt reclamant se poate servi mai departe de actul său de paupertate, pentru a pretinde că actele de procedură să fie formate pe hârtie netimbrată și fără plată de taxe, rămânând bine înțeleasă înlăturată dela beneficiul legii de a mai uza de actul de paupertate reclamanta Tinca G. C. Zamfir, a cărei stare de sărăcie a încetat, pentru că soțul său G. C. Zamfir este înscris în rolul percepției Păcureți cu un venit anual de 162 lei, iar Gheorghe Bucur Căpraru cu 36 lei; în afară de această decedatul Gheorghe St., Mîr autorul reclamante cu venit de 216 lei, ceiace revine pentru fiecare 108 lei, anual — astfel că Gheorghe C. Zamfir are un venit mai mare de 150 lei anual, ceiace determină că soția lui să nu poată beneficia de un act de paupertate. (A se vedea certificatele 110, 111 din 19 Iunie 1923 dela dosar).

Având în vedere, pe de altă parte obiecțiunea oponentului, că din răspunsul dat la interogator de Tinca G. C. Zamfir ar rezulta că are avere că dacă ar închiria-o ar produce venit de două, trei mii lei anual, această obiecțiune trebuie înlăturată ca nefondată de oarece după textul legii, plata funciunii, care este fixă, dă măsura venitului, iar nu venitul care este schimbător și este în funcțiune de aprecierea fiecăruia iar imobilul în cazul de față este ocupat de reclamantă.

Că astfel fiind și întru cât se constată că numai una din reclamante anume Tinca G. C. Zamfir, nu mai poate beneficia de actul de paupertate incidentul ridicat de oponent este nefondat și urmează a fi respins ca atare; acțiunea și actele de procedură urmate în cauză-ne putând fi anulate, ele urmează a fi

valabile pe temeiul actului de paupertate al reclamantei Maria G. B. Căpraru, care beneficiază de actul său de sărăcie și a se înlătura dela beneficiul actului de paupertate reclamanta Tinca G. C. Zamfir.

Pentru aceste motive redactate de d-l judecător G. V. Manoliu: Trib. respinge ca nefondat incidentul ridicat de oponent.

Constată că reclamanta Tinca G. C. Zamfir nu mai este în drept de a beneficia de actul de paupertate.

(ss) Gh. V. Manoliu, P. Theodoru

TRIBUNALUL CORECT. DIN VANNES

Morbihan, 4 August 1920

Atentat la bunele moravuri. Ațâțarea sau înlesnirea obișnuită a desfrânării sau corupțiunei. Minoritatea victimei. Nu se cere pluralitate de victime. Art. 334 C. penal (267 C. pen. rom.).

1. *Există delictul de ațâțare sau înlesnire obișnuită a desfrânării ori corupțiunei în faptul incalificabil al unei mame, fie legitimă, fie naturală, care, prin stăruințele sale persistente și repetate, determină pe o fată a ei minoră a se deda unui bărbat și a trăi cu el în concubinaj.*

2. *Obiceiul poate să rezulte, în speță, din fapte repetate de mai multe ori, fie în privința aceleiaș persoane, fie în privința mai multor persoane deosebite; așa că pluralitatea victimelor nu este o condiție esențială a obiceiului în asemenea materie (Journal des Parquets, anul 1921, pag. 99).*

NOTA. — Jurisprudența este constantă asupra primului punct. Vezi C. Bastia și Cas. fr., Sirey, 80. 2. 248; Sirey, 81. 1. 44, etc.

S'a decis, cu drept cuvânt, de Curtea din Iași, încă dela 23 Martie 1884, că elementele delictului prevăzut și pedepsit de art. 267 din codul penal, sunt următoarele: 1) vârsta victimei, care trebuie să fie mai mică de 21 ani; și 2) înlesnirea corupțiunei sau desfrânării în mod obișnuit.

Acest obicei poate să rezulte, zice Curtea, după cum, de altfel, decide și Curtea de Casație din Franța, din fapte de corupțiune sau desfrânare, repetate în diferite timpuri, fie în privința aceleiaș persoane, fie în privința unor persoane deosebite, minore, așa că pluralitatea victimelor nu este o condiție esențială a obiceiului. Vezi *Decretul* din 1884, No. 45, pag. 358. Vezi în acelaș sens, Cas. fr. Sirey, 34. 1. 844; Sirey, 53. 1. 664; Sirey, 63. 1. 328; C. Lyon, Sirey, 49. 2. 752, etc. În acelaș sens, Garraud, *Dr. pénal fr.*, 1855, pag. 117; Faustin Hélie, IV, 1542 urm., pag. 245 urm.; Blanche, V, 151, pag. 188; Pand. fr., vo. *Attentat aux mœurs*, 191 urm.; Répert. Sirey, *eod. vo.*, 418 urm., etc. — *Contră*: Cas. fr., Sirey, 44. 1. 797 (decizie pronunțată contrar concluziilor ministerului public, asupra căreia însă Curtea de Casație fr. a revenit, cu drept cuvânt, mai târziu).

„Cum! a zis avocatul general Delapalme, în această din urmă afacere, legiuitorul putut-au el să scutească de pedeapsă pe acela care punând mâna pe o copilă în vârstă de 14 ani sau 15 ani a făcut-o să servească de instrument unei infame lăcomii, con-

ducând-o din dezordine în dezordine, dând-o prada prostituției, ofilind toți anii tinereții și toate momentele vieții sale, făcând-o să ia obiceiurile nefaste ale unei corupțiuni zilnice, fără nicio teamă de răspundere? Crima sa nu este oare imensă, cu toate că numai o singură victimă a fost smulsă din brațele societății?... Art. 334 din codul penal cuprinde al însuș dovada că legea n'a putut cere, în speță, mai multe victime, căci ea aplică o pedeapsă mai aspră tatălui sau mamei care au prostituat pe copiii lor; și, de bună seamă, n'a putut să intre în mintea nimănui de a susține că legea ar fi înțeles a cere ca asemenea părinți denaturați să fi înlesnit depravarea sau corupțiunea mai multor copii, iar nu numai a unui singur!... Această este, d-lor, părerea noastră și considerăm ca o datorie de a o expune aci în mod solemn, etc.“

Totuși, aceste frumoase concluzii n'au fost admise de Secția criminală a Curței de Casație, la 1 Iunie 1844; căci, printr-o decizie care ar putea, la rândul ei, fi casată pentru lipsă de motive, această soluție asupra căreia suprema Curte a trebuit mai târziu să revie, se mulțumește de a afirma, în mod sentențios, că textul legii cere pluralitate de victime, eroare în care vedem că n'a căzut Curtea din Iași la 1884.

Această din urmă decizie, pronunțată acum 40 de ani, de niște judecători din care niciunul nu mai există astăzi, afară de consilierul Gh. Dimache, mai are un punct important, pe care trebuie să-l semnalăm aci, relativ la chestiunea de a se ști dacă art. 267 din codul penal se aplică și la acele copile minore care mai înainte se dădeau prostituției.

Curtea zice, cu drept cuvânt după părerea noastră, că legea nu face, în această privință, nicio distincție, ea pedepsind deopotrivă pe toți acei careși fac o meserie de a înlesni în mod obișnuit desfrânarea sau corupțiunea fetelor mai mici de 21 de ani, puțin importă dacă aceste fete erau de mai înainte desfrânate; morala nu distinge, în adevăr, între acei care le întrețin în aceste sentimente, acești din urmă nefiind câteodată cei mai puțin vinovați. Unii, ca și alții, trebuie deci să sufere aceiaș pedeapsă. Proxenetii, adică: acei cari fac comerț de carne vie, nu vor fi deci scuzați prin faptul că fetele tinere pe care le dedau prostituției erau de mai înainte desfrânate. Inscrierea lor în registrele comunei sau ale poliției nu constituie în adevăr, o autorizare de a exercita prostituția; această măsură luată în interesul salubrității publice, nu are alt scop decât acela de a le supune la privigherea autorităților respective, precum și vizitelor medicale, prescrise de regulamente. Este deci cu neputință de a se vedea aceste măsuri de salubritate publică o autorizare de a exercita prostituția, care să poată deveni o scuză a delictului. (C. Iași, decizia *supra cit.* considerente dela pag. 359).

Chestiunea astfel pusă n'am găsit-o în jurisprudența străină și ne pare bine că, cu această ocazie, am putut desgropa a veche decizie a Curței din

Iași, foarte bine motivată de festul prezident al a-
celeii Curți, I. A. Antoniu. Ea doarme în coloanele
vechei și bătrâne reviste a *Dreptului*, care a adus și
aduce și astăzi, după mai bine de 50 de ani de exis-
tență, atâtea servicii științei noastre.

După un timp îndelungat, când nu vom mai fi pe
acest pământ, alții vor desgroa poate și ei unele
din notele pe care le scriu astăzi și le vor semna
generațiilor viitoare!

Am arătat mai sus că Curtea de Casație din Fran-
ța aplică, cu drept cuvânt, art. 267 din Codul penal
mamelor denaturate (din fericire puține la număr),
care infiltrând veninul și otrava în sângele fetelor
lor, le deschid calea viciului (1).

Pentru ca acest text să poată fi aplicat în toată
rigoarea lui, se cere însă neapărat ca mama să fi
înlesnit desfrânarea sau corupțiunea copilei sale.
Nu comite deci acest fapt monstruos și nu este pa-
sibilă de penalitatea edictată de lege, mama unei fe-
te care, de bună credință și cu inima curată, a pri-
mit în casa ei pe un tânăr, considerându-l ca viitor
ginere în mod public și în fața tuturor. (C. Craiova,
Dreptul din 1895, No. 77, pag. 634).

Art. 267 din codul penal cere, după cum am ar-
rătat, pentru existența delictului prevăzut și pedep-
sit de acest text, două elemente, și anume: 1) Inles-
nirea în mod obișnuit a desfrânării sau corupțiunii;
și 2) minoritatea victimei. Ambele aceste elemente
trebuie să fie constatate de instanța de fond care
aplică textul de mai sus, iar dacă ele sunt constatate
de tribunal, Curtea, dacă nu motivează ea însăși,
trebuie să se refere la motivele tribunalului. Altfel,
decizia sa este nemotivată și, ca atare, urmează a
fi casată. (Cas. rom. II, Bulet. 1910, pag. 1017 și
Curierul Judiciar din 1910, No. 71, pag. 600).

În fine, vom reaminti tot cu această ocazie, că
am publicat în No. 6 și 7 din *Pandectele române* ale
anului 1924, III, pag. 96 urm., o notă asupra pros-
tituției, la care am muncit vreo trei săptămâni și
pentru care am primit mai multe scrisori care ne
mulțumesc cu recunoștință că am atins această plă-
gă socială. Terminăm această observație, mai mult
literară decât juridică, prin versurile cunoscute din
Rolla ale lui Alfred de Musset, însoțind aceste ver-
suri cu traducerea lor în versuri românești, făcută
de mult de defunctul P. V. Grigoriu, publicate în
Convorbiri literare din 1 Iunie 1879, Nr. 3, pag.
113 urm. (tom. XIII). Versurile românești au fost
însă șterse de cenzura Pandectelor, nu putem

ști din ce cauză, după cum, tot astfel, nu putem ști
cu ce am greșit acestei excelente reviste, spre a fi
astfel tratat.

Luăm libertatea, pe care cetitorii noștri o vor
scuza, de a reproduce aci atât versurile franceze cât
și cele românești, pentru ca lumea juridică, care-și
dă osteneala de a ceti și de a aprecia cele ce scriu,
să judece dacă a fost vreo cauză binecuvântată, care
să autorizeze suprimarea acestor versuri din manus-
crisul nostru, precum și prefacerea unor pasaje din
nota noastră, prefaceri de care nu mai vorbim.

Iată versurile în chesiune:

*Pauvreté! Pauvreté! C'est toi la courtisane,
C'est toi qui dans ce lit as poussé cet enfant
Que la Grèce eût jeté sur l'autel de Diane!
Regarde, — elle a prié ce soir en s'endormant..
Prié! — Qui donc, grand Dieu! C'est toi qu'en cette*

*vie
Il faut qu'à deux genoux elle conjure et prie;
C'est toi qui, chuchotant dans le souffle du vent,
Au milieu des sanglots d'une insomnie amère,
Es venue un beau soir murmurer à sa mère:
„Ta fille est belle et vierge, et tout cela se vend!“
Pour aller au sabbat, c'est toi qui l'as lavée,
Comme on lave les morts pour les mettre au tom-
beau;*

*C'est toi qui, cette nuit, quand elle est arrivée,
Aux lueurs des éclairs courais sous son manteau!
Hélas! qui peut savoir pour quelle destinée,
En lui donnant du pain, peut-être elle était née?
D'un être sans pudeur ce n'est pas là le front.
Rien d'impur ne germait sous cette fraîche aurore.
Pauvre fille! à quinze ans ses sens dormaient encore,
Son nom était Marie, et non pas Marion;
Ce qui l'a dégradée, hélas! c'est la misère,
Et non l'amour de l'or. — Telle que la voilâ
Sous les rideaux honteux de ce hideux repaire,
Dans cet infâme lit, elle donne à sa mère,
En rentrant au logis, ce qu'elle a gagné là.*

*Vous ne la plaignez pas, vous, femmes de ce monde!
Vous qui vivez gaiement dans une horreur profonde
De tout ce qui n'est pas riche et gai comme vous!
Vous ne la plaignez pas, vous mères de familles,
Qui poussez les verrous aux portes de vos filles,
Et cachez un amant sous le lit de l'époux!
Vos amours sont dorés, vivants et poétiques;
Vous en parlez, du moins, — vous n'êtes pas publi-
ques,*

*Vous n'avez jamais vu le spectre de la Faim.
Soulever en chantant les draps de votre couche,
Et, de sa lèvre blême effleurant votre bouche,
Demander un baiser pour un morceau de pain!*

Iată și traducerea lor în românește:

*Sărăcie! Sărăcie! Tu ești cruda curtizană
Ce pe patul prostituției ai svârțit acea sermană
Care Grecii ar fi pus-o pe al Dianei sfânt altar!
Priviți — adormind aseară s'a rugat, dar în zadar...
S'a rugat! la cine, Doamne? Numai ție și la tine
În genunchi, cu blânde lacrimi, viața-i trebuie să
închine.*

*Sărăcie! Tu prin vânturi șoptind odinioară,
Colo în mijlocul oftărei, de mizerie și jale
Ai venit și într-o sară murmurat-ai mamei sale:*

1) S'a decis însă de Curtea din Iași la 19 Februar 1920
că art. 267 din codul penal, care cuprinde, în sfera lui de
aplicare, și pe acei ce atîță la desfrâu pentru satisfacerea
propriilor lor pasiuni, se aplică numai aceloră cari întrețin
raporturi contra naturii directe cu minori, băeți sau fete,
iar nu și în cazurile de seducțiune personală și directă,
adică aceloră cari întrețin cu o fată mai mică de 21 de ani
raporturi normale deși ilegiteime. Vezi *Dreptul* din 1920, No.
26, pag. 305, 306.

„Fata ta se poate vinde, e frumoasă și fecioară !”
 Și pentru Sabat tu însuși ai spălat-o, cum se spală
 Orice trup fără viață pentru a-l pune în mormânt ;
 Tu ești, care 'n acea noapte, speriată, tristă, goală,
 Sub a fulgerelor flăcări, șerpueai pe al ei vestmânt !
 Cine, vai ! îmi poate spune, la cea soartă fericită,
 Având zilnica sa pâine, putea fi aici mehită ?
 Fruntea ei nu este fruntea fetelor nerușinate,
 Sub această auroră nășteau razele curate,
 Cînsprezece ani, sermana ! simțurile ei dorm încă.
 Ea Maria se numește, Marion e poreclită,
 Ceeace a pierdut-o este, vai ! mizeria adîncă,
 Nu a aurului sete. — Și dar iat-o asvîrlită
 Colo 'n casa bestială, sub perdeaua mârșăvilă,
 Pentru ca mergînd acasă, de pe acel molatec pat
 Să aducă mumei sale ceeace a căștigat

Voi femeilor n'o plîngeți, voi femei din lumea mare!
 Voi ce veșnic trăiți bine în desgust și în oroare
 De tot ce ca voi nu este splendid, vesel și bogat !
 Voi n'o plîngeți mume hîde, mame de familie, care
 Ușele fetelor voastre le închideți cu zăvoare,
 Ascunzându-le amantii sub al soțului crivat.
 Ale voastre-amoruri de aur sunt cîntate de poezi ;
 Însăși voi strigați aceasta, — publice voi nu sunteți.
 N'ați văzut voi încă poate spectrul Foamei cum
 Cîntînd, dimineța, perna și prostirea mititică,
 Și cu vînată ei buză gura voastră atingînd,
 Cerînd pâine, cu dulceață vinde un sărut flămînd !

Aceste sunt versurile, pe care Pandectele au refuzat de a le reproduce. Pentru ce ? Mister !....
 Dacă traducerea nu e bună, s'o facă d-lor mai bună.
 Ils s'en garderont bien !

Iasi

D. ALEXANDRESCO

A apărut: In editura *Curierul Judiciar* S. A., Vol. I din TRATATUL DE DREPT PENAL ȘI PROCEDURA PENALA de I. Tanoviceanu, pus la curent cu doctrina de d-l avocat Dr. Vintilă Dongoroz, cu referințe pentru Bucovina de d-l Dr. Corneliu Chiselită, consilier la Înalta Curte de Casație, iar pentru Ardeal de d-l Dr. Ștefan Laday juriconsult în Cluj și jurisprudența până la zi de d-l Dr. E. C. Decusară, cu concursul d-lui Dr. avocat Gr. C. Conduratu și cu o Prefață de d-l N. C. Schina.

Volumul cuprinde 1060 pagini, tipărit pe hârtie velină, în cele mai bune condițiuni. PREȚUL 500 LEI.

S'a pus sub presă VOLUMUL II.

Comandele însoțite de cost, plus 5 lei pentru porto postal recomandat, se vor trimite la „*Curierul Judiciar*“, București, str. Artei 5 lângă Palatul Justiției. Depozit General la Agence de Librairie et de publication, Str. Lipsicani 16, de unde librăriile se pot furniza.

S'a pus sub presă în editura „*Curierului Judiciar*“ volumul DESPRE HIPOTECI, lucrare de mare valoare, datorită d-lui N. Jak Constantinescu, consilier la Curtea de apel Galați, autorul operilor: *Despre contractul de locațiune*, *Despre Succesiuni*, *Despre Testamente*, *Servitutea zisă Tour d'E chelle*.

Lucrarea va fi complet gata la 15 Iunie a. c.

A apărut în „Editura „*Curierul Judiciar*“ VOLUL II din *Biblioteca legilor uzuale adnotate* cuprinzând: CONSTITUȚIA textul nou din 1923 în comparație cu textul vechi, comentată și adnotată de d-nii avocați Lascarov-Moldovanu și Sergiu D. Ionescu cu Doctrina, Jurisprudența, Expunerile de motive, Rapoartele și Desbaterile parlamentare în extenso sub fiecare articol.

Acest volum conține aproape 600 pagini și este însoțit de un *Index alfabetic* sistematizat, care înlesnește cercetările. PREȚUL 260 LEI exemplarul de lux tipărit pe hârtie velină, și 180 exemplarul pe hârtie tipar satinată.

Biblioteca legilor uzuale adnotate, VOL. I. cuprinde: *Legea autentificării actelor* (ed. 2-a) și *Legea de unificare și organizare a Corpului de avocați*, comentate și adnotate cu Doctrina, Jurisprudența și Desbaterile parlamentare în extenso de d-l avocat Al. Lascarov-Moldovanu. PREȚUL 80 LEI.

Rugăm pe onorații noștri colaboratori și cititori—avocați și magistrați—să binevoiască a continua cu trimiterea regulat, săptămânal—scrise descifrabil pe câte o pagină—a hotărîrilor ce interesează a fi publicate ca spețe fie în *Curierul Judiciar*, în extenso, fie în *Jurisprudența Generală*, în rezumat, așa după cum le publicăm.

La hotărîrile cari prezintă un interes deosebit, Redacția va îngriji să fie însoțite de Note.

A apărut NOUL CODICE DE ȘEDINȚA III, REPERTORIUL GENERAL ȘI ALFABETIC de legislație, doctrină și jurisprudență. Legile speciale, Noua Constituție, Legea jud. de ocoale 1922-1925, adnotat și comentat de Corneliu Botez, Consilier la Înalta Curte de Casație. Un vol. 768 pag. pe hârtie velină, prețul 250 lei. Se pot servi la cerere.

S'a pus sub tipar în editura „*Librăriei Socec*“ și va apare în curând PROCEDURA ACCELERATA (Legea pentru unificarea unor dispozițiuni de procedură civilă și comercială, pentru înlesnirea și accelerarea judecăților înaintea Triunalelor și Curților de apel, precum și pentru unificarea competenței judecătorilor de EM. DAN Avocat. Volumul va cuprinde sub fiecare articol: a) Trimiteri la Textele respective din cele 4 proceduri aplicabile în țară; b) Expunerea de motive a ministrului; c) Rapoartele raportorilor Camerei și Senatului; d) Desbaterile parlamentare; e) Observațiunile autorului; f) Jurisprudențele adaptabile legii noi.

La fine: Expunerea de motive a ministerului, rapoartele raportorilor și desbaterile parlamentare în extenso. Index general.

SOCIET. ANON. „CARTEA ROMÂNEASCA“

Se aduce la cunoștința publică că societatea noastră fiind reprezentanta exclusivă pentru România a tututor publicațiunilor Societății Națiunilor, doritorii se pot adresa la Librăria „*Cartea Românească*“ din București, Bulev. Academiei 3, pentru orice publicațiune din cele de mai sus.

Se fac de asemenea și abonamente la publicațiunile periodice.

Cataloge la cerere.